Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА ХАЛҚ ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ГАЗЕТА 1938 ЙИЛ 11 ДЕКАБРДАН ЧИҚА БОШЛАГАН | № 21 (8261). | 28 январь, 1984 йил ● | ШАНБА | ● Баҳоси 3 тийин.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИГА САЙЛОВ ЎТКАЗУВЧИ ОКРУГ САЙЛОВ КОМИССИЯЛАРИГА

ОЧИҚ ХАТ

Азиз ўртоқлар!

Биз КПСС Марказий Комитетининг аъзолари корхоналар, ташкилотлар, муассасалар, колхоз ва совхозларнинг, ўқув юртлари ва ҳарбий қисмларнинг коллективларидан, шунингдек округ сайлов олди кенгашларининг қатнашчиларидан хат ва телеграммалар олдик. Улар бу хат ва телеграммаларида ҳар биримизни ўн биринчи Чақириқ СССР Олий Советиқ депутатлигига бир қанча сайлов округларидан номзод этиб кўрсатилганлигимизни хабар қилганлар ва ана шу округларда овозга қўйилиш учун розилик беришимизни сўраганлар.

Бизни СССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатган меҳнат коллективларига, ишчилар, колхозчилар, инженер-техник ходимлар ,хизматчиларга, фан ва маданият арбобларига, Армия ва Флот жангчиларига коммунистлар ва партиясизларга, барча сайловчиларга астойдил миннатдорчилигимиз ва самимий ташаккуримизни изҳор этамиз. Биз ўзимизга кўрсатилган ана шу юксак шараф ва зўр ишончни халқнинг манфаатларини, тинчликни сақлаб қолиш ва мустаҳкамлаш тўғрисидаги ғамхўрликни ҳамма нарсадан юқори қўяётган ленинчи коммунистик партияга батамом кўрсатилган шараф ва ишонч деб биламиз. Биз сайловчиларнинг ишончи ва якдиллигини, жамиятимиз метиндек жипслигини совет кишилари партиянинг ички ва ташқи сиёсатини тўла-тўкис қўллаб-қувватлаётганлигининг, улар фидокорона меҳнат билан Ватаннинг иқтисодий ва мудофаа қудратини мустаҳкамлашга, КПСС XXVI съездининг, КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь Пленуми ва шундан кейинги Пленумларининг қарорларини амалга оширишга, 1984 йилги планни ва умуман беш йиллик планни муваффақиятли бажаришга азму қарор берганликларининг далили деб биламиз.

Ҳар биримиз СССР Олий Советяга сайлов тўғрисидаги Қонунга мувофиқ фақат битта сайлов округида овозга қўйилишимиз мумкинлиги сабабли КПСС Марказий Комитети бизга қуйидаги сайлов округларида овозга қўйилиш учун розилик беришимизни тавсия этди:

Андропов Ю. В. — Иттифоқ Советига, Москва шаҳри, Пролетар сайлов округи.

Алиев Г. А. — Иттифоқ Советига, Боку шаҳри, Боку—Ленин сайлов округи.

Воротников В. И. — Иттифоқ Советига, Воронеж области, Россошан сайлов округи.

Горбачев М. С. — Иттифоқ Советига, Ставрополь ўлкаси, Ипатово сайлов округи.

Гришин В. В. — Иттифоқ Советига, Москва шаҳри, Перов сайлов округи.

Громико А. А. — Иттифоқ Советига, Минск шаҳри, Минск—Москва сайлов округи.

Кунаев Д. А. — Иттифоқ Советига, Олмаота шаҳри, Олмаота—Ленин сайлов округи.

Романов Г. В. — Миллатлар Советига, РСФСР, Ленинград шаҳар сайлов округи.

Соломенцев М. С. — Иттифоқ Советига, Ростов области, Шахтинск сайлов округи.

Тихонов Н. А. — Миллатлар Советига, РСФСР, Москва шаҳар сайлов округи.

Устинов Д. Ф. — Иттифоқ Советига, Москва шаҳри, Кунцево сайлов округи.

Черненко К. У. — Иттифоқ Советига, Москва шаҳри, Куйбишев сайлов округи.

Шчербицкий В. В. — Иттифоқ Советига, Киев шаҳри, Ленин сайлов округи.

Демичев П. Н. — Иттифоқ Советига, Москва области, Люберци сайлов округи.

Долгих В. И. — Иттифоқ Советига, Красноярск ўлкаси, Ленин сайлов округи.

Кузнецов В. В. — Миллатлар Советига, РСФСР, Волгоград сайлов округи.

Пономарев Б. Н. — Миллатлар Советига, РСФСР, Калинин сайлов округи.

Чебриков В. М. — Миллатлар Советига, Абхазия АССР, Сухуми—Ленин сайлов округи.

Шеварднадзе Э. А. — Миллатлар Советига, Грузия ССР, Тбилиси—Ленин сайлов округи.

Зимянин М. В. — Миллатлар Советига, РСФСР, Краснодар сайлов округи.

Капитонов И. В.—Иттифоқ Советига, Иваново области, Кинешма сайлов округи.

Лигачев Е. К. — Иттифоқ Советига, Томск области, Томск сайлов округи.

Русаков К. В. — Миллатлар Советига, Арманистон ССР, Ленинакан — Марказий сайлов округи.

Рижков Н. И. — Иттифоқ Советига, Свердловск области, Чкалов сайлов округи.

Ўн биринчи Чақириқ СССР Олий Советига сайлов ўтказувчи тегишли округ сайлов комиссияларидан депутатликка номзодларни рўйхатга олиш вақтида шу хатни ҳужжат сифатида қабул қилишларини сўраймиз.

АНДРОПОВ Ю. В.
АЛИЕВ Г. А.
ВОРОТНИКОВ В. И.
ГОРБАЧЕВ М. С.
ГРИШИН В. В.
ГРОМИКО А. А.
КУНАЕВ Д. А.
РОМАНОВ Г. В.
СОЛОМЕНЦЕВ М. С.
ТИХОНОВ Н. А.
УСТИНОВ Д. Ф.
ЧЕРНЕНКО К. У.
ШЧЕРБИЦКИЙ В. В.
ДЕМИЧЕВ П. Н.
ДОЛГИХ В. И.
КУЗНЕЦОВ В. В.
ПОНОМАРЕВ Б. Н.
ЧЕБРИКОВ В. М.
ШЕВАРДНАДЗЕ Э. А.
ЗИМЯНИН М. В.
КАПИТОНОВ И. В.
ЛИГАЧЕВ Е. К.
РУСАКОВ К. В.
РИЖКОВ Н. И.

1984 йил, 27 январь.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ СИЁСИЙ БЮРОСИДА

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси навбатдаги мажлисида ички ва ташқи сиёсатга доир бир қанча масалаларни кўриб чиқди.

Сиёсий бюро ўртоқ Ю. В. Андропов 1984 йил 25 январда «Правда» газетаси саволларига жавобларида олға сурган қоидаларни тўла-тўкис ва батамом қўллаб-қувватлади. Шу нарса таъкидландики, бу жавобларда Коммунистик партия билан Совет давлати ташқи сиёсатининг принципиал йўли тўла даражада акс эттирилган, тенглик ва баббаравар хавфсизлик принципи асосида ядро қуролларини кўпайтирмаслик, чеклаш ва қисқартириш тўғрисида амалий шартномаларга эришиш, умуман халқаро вазиятни соғломлаштириш йўлидаги катта-катта тадбирлар комплекси таклиф этилган.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг мажлисида ўртоқ А. А. Громиконинг Европада ишонч ва хавфсизликни мустаҳкамлаш тадбирлари ҳамда қуролсизланишга бағишланган конференцияда Совет делегациясининг иши тўғрисидаги, Варшава шартномасида қатнашувчи давлатлар ташқи ишлар министрларининг Стокгольмда ўтказилган учрашуви ҳақидаги, шунингдек АҚШ давлат секретари билан ва бошқа бир қанча чет мамлакатлар ташқи сиёсий маҳкамаларининг раҳбарлари билан бўлиб ўтган суҳбатлар тўғрисидаги ахбороти тингланиб, маъқулланди.

Сиёсий бюро Стокгольм конференцияси Европа қитъасида тинчликка интилаётган давлатларнинг холис ниятни намоён этишлари учун кенг имкониятлар очиб беражагини қайд этиб ўтди. Халқаро вазият ҳозир анча ёмонлашган бир шароитда Совет Иттифоқи уруш хавфини камайтиришга ва кескинликни юмшатиш ҳамда тинчлик негизларини мустаҳкамлашга қаратилган принципиал йўлга амал қилиб, конференцияда ўз иттифоқчилари билан бирга муҳим ташаббуслар билан майдонга чиқди. Бу ташаббуслар АҚШнинг милитаристик йўли ва айниқса Американинг биринчи зарба уришга мўлжалланган ракеталари НАТО блокидаги баъзи мамлакатларнинг территориясида жойлаштирилганлиги натижасида жиддий путур етказилган ишонч муҳитини вужудга келтиришга қаратилгандир.

СССР ва унинг иттифоқчилари таклиф этаётганларидек, борди-ю, ядро қуролига эга бўлган барча давлатлар ядро қуролини биринчи бўлиб ишлатмаслик тўғрисида ўз зиммаларига мажбурият олганлари тақдирда, НАТО мамлакатлари Варшава Шартномасидаги давлатларнинг бир-бирига қарши умуман ҳарбий куч ишлатмаслик тўғрисидаги таклифига қўшилганлари тақдирда Европада, қолаверса бутун дунёда ҳам ишонч ва хавфсизлик даражаси анча ошган бўлур эди.

Шу билан бирга Совет Иттифоқи Хельсинки якунловчи актининг тегишли қоидаларини ривожлантириб, ҳарбий соҳада ўз характери жиҳатидан анча салмоқли ва кенг қамровли қўшимча ишонч тадбирларини ишлаб чиқишга тайёрдир. Стокгольм конференциясининг барча қатнашчилари масъулиятни ҳис этиб, амалий музокараларда сиёсий иродани намоён этганлари тақдирда бу конференция Европа халқларининг, кенг жамоатчилик доираларининг умидларини оқлаши мумкин. Ғарб мамлакатлари ҳақиқатан ҳам самарали ишга, конструктив мулоқотга қанчалик интилаётганлигини вақт кўрсатади.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси ўтган йилги иш якунларини ҳисобга олиб партия, давлат ва хўжалик қурилишининг, идеологик ва ташқи сиёсий масалаларнинг бир қанча энг муҳим проблемаларини белгиладики, ана шу проблемаларни бу йил партия марказий органларида кўриб чиқиш керак бўлади. Бунда хўжалик механизмини такомиллаштиришга, экономикани ривожлантириш воситалари ва стимулларини созлашга, хўжалик ва социал ривожланиш комплекс программаларини амалга оширишга, меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш масалаларига, партия бошланғич ташкилотлари ишининг, сиёсий системамиз турли бўғинлари фаолиятининг савиясини оширишга, ҳуқуқ-тартибот ва интизомни мустаҳкамлашга алоҳида эътибор берилмоқда. Кадрларни танлаш, жой-жойига қўйиш ва тарбиялаш, уларнинг масъулиятини ошириш, иш услуби ва методларини такомиллаштириш, партия кўрсатмаларини амалда бажаришни ташкил этиш, уларнинг амалга оширилиши устидан контролликни кучайтириш масалалари тўғрисида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси ва Секретариати доимо ғамхўрлик қиладилар.

Сиёсий бюро К. У. Черненко билан Б. Н. Пономарев ўртоқларнинг ИКП Марказий Комитети Бош секретари М. Вильнер бошчилигидаги Исроил Коммунистик партияси делегацияси билан КПСС Марказий Комитетида бўлиб ўтган учрашув тўғрисидаги ахборотини тинглади.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг мажлисида партия билан давлат ҳаётининг бошқа баъзи масалаларига доир қарорлар кўриб чиқилиб, қабул қилинди.

ОЛДИНДА—ЯНГИ МАРРАЛАР

27 январь куни Москвада Союзлар уйининг Колонна залида XXV шаҳар ҳисобот-сайлов партия конференцияси КПСС теварагида, унинг ленинчи Марказий Комитети теварагида метиндек жипслик вазиятида очилди.

Узоқ давом этган қарсаклар билан кутиб олинган **Г. А. Алиев, В. И. Воротников, В. В. Гришин, А. А. Громико, М. С. Соломенцев, Н. А. Тихонов, Д. Ф. Устинов, К. У. Черненко, П. Н. Демичев, В. И. Долгих, В. В. Кузнецов, Б. Н. Пономарев, В. М. Чебриков, М. В. Зимянин, И. В. Капитонов, Е. К. Лигачев, К. В. Русаков, Н. И. Рижков** президиумга чиқадилар.

Партия, совет ва жамоат ташкилотларининг вакиллари, партия, Октябрь революцияси, Улуғ Ватан урушининг ветеранлари, ишлаб чиқариш илғорлари ва новаторлари, фан ва маданият арбоблари, ҳарбий бошлиқлар ҳам шу ерда ҳозир бўладилар.

Делегатлар КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросидан иборат Фахрий президиумни баланд руҳ билан сайладилар.

Конференциянинг кун тартиби тасдиқланади: Москва шаҳар партия комитетининг ҳисоботи ҳамда КПСС Москва шаҳар ташкилоти Ревизия комиссиясининг ҳисоботи, КПСС шаҳар комитети билан Ревизия комиссиясини сайлаш.

КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари **В. В. Гришин** Москва шаҳар партия комитетининг ҳисобот докладини қилди.

Партия XXVI съездининг, КПСС Марказий Комитети 1982 йил ноябрь, 1983 йил июнь ва декабрь Пленумларининг қарорлари, деди у, омма сиёсий активлиги ва меҳнат ғайратини юксалтирувчи қудратли омил бўлди, Совет жамияти ҳаётининг ҳамма соҳаларида катта-катта муваффақиятларга эришишга имкон берди. Коммунистлар, барча меҳнаткашлар партиянинг ленинча йўлини, Марказий Комитетининг, ўртоқ Ю. В. Андропов бошчилигида КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг кўп ёқлама, самарали фаолиятини қизғин маъқуллайдилар ва қўллаб- қувватлайдилар.

Ҳисобот даврида пойтахт коммунистлари экономикани янада юксалтиришга, меҳнаткашлар фаровонлигини оширишга қаратилган катта ташкилий ва сиёсий ишларни бажардилар. Шу давр ичида саноат ишлаб чиқариши ҳажми юз миллион сўмлик кўпайди.

Ўтган йилларда қилинган ишларнинг якунлари, деб давом этди сўнгра нотиқ, анча ишлар амалга оширилганлигидан, лекин ҳали, КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленумида таъкидлаб ўтилганидек, қилинадиган ишлар кўплигидан далолат беради. Пленум кўрсатмалари пойтахт меҳнаткашларининг 1984 йилда зиммаларига олган социалистик мажбуриятларида кенг кўламда акс эттирилди. Улар ҳамма соҳаларда йиллик топшириқларни муддатидан илгари бажаришни мўлжаллаб қўйдилар. Москваликлар ўртоқ Ю. В. Андроповнинг меҳнат унумдорлиги пландан ташқари 1 процент кўпайишига ва маҳсулот таннархи қўшимча равишда 0,5 процент арзонлашишига эришиш кераклиги тўғрисидаги таклифини актив қўллаб-қувватладилар. Бу иш зиммага олинган мажбуриятларнинг асосий ўзаги ҳисобланади.

Докладда транспортни, капитал қурилишни, шаҳар хўжалигини, маиший хизмат соҳасини, экономикани планлаштириш ва бошқаришни такомиллаштириш, маҳсулот пухталиги ва сифатини ошириш, моддий ва меҳнат ресурсларини тежаб ишлатиш, интизомни мустаҳкамлаш масалаларига катта ўрин берилди.

Олдимизда катта ишлар турибди, деди пировардида В. В. Гришин, пойтахт партия ташкилоти партиянинг сиёсий йўлини амалга ошириш йўлида ҳормай-толмай ишлашни ўзининг асосий вазифаси деб билади. Партия ташкилоти бундан буён ҳам КПССнинг буюк Ленин байроғига содиқ жанговар отряди бўлиб қолаверади.

КПСС шаҳар ташкилоти Ревизия комиссиясининг докладидан сўнг музокаралар бошланди. (ТАСС).

МИЛЛИОНЛАРНИНГ ХОҲИШ ИРОДАСИ

МАРТ 4 ЯКШАНБА — СССР ОЛИЙ СОВЕТИГА САЙЛОВЛАР

Мамлакатда округ сайловолди кенгашлари давом этмоқда. Кенгаш қатнашчилари ишчилар синфи, колхозчи-деҳқонлар, зиёлиларнинг энг яхши вакиллари СССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатилганлигини якдиллик билан қўллаб-қувватламоқдалар.

Округ кенгашларида Москва «Смена» тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмасининг тикувчи мотористи **Лариса Васильевна Шарова**, Приморье ўлкасидаги «Россия» колхозининг бузоқ боқувчиси **Галина Иннокентьевна Лихоманова**, Иркутск областидаги Ленин номли колхоз раиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Илья Диомидович Дорохов**, Куйбишев областидаги «1 май» колхозининг сут соғувчиси **Галина Михайловна Ятманова**, Свердловск уйсозлик комбинати биринчи қурилиш бошқармасининг бўёқчиси **Екатерина Петровна Маряхина**, Ярославль областидаги Горинха колхозининг сут соғувчиси **Людмила Ивановна Абрамова** номзодлари қўллаб-қувватланди.

Округ кенгашларида номзодлари қўллаб-қувватланганлар орасида Мордва АССР Рузаевка станциясидаги локомотив депоси электровоз машинисти **Сергей Николаевич Елаев**, Татаристон АССР «Нижнекамскшина» бирлашмаси шина йиғувчилар бригадири **Елена Дмитриевна Шведчикова**, Чечен-Ингушия АССРдаги Мичурин номли совхознинг сут соғувчиси **Зайдат Сажаевна Багуева**, Якутия АССР «Алданзолото» комбинати Куранах олтин излаш фабрикасининг электр слесари **Галина Васильевна . Петрухина** бор.

Округ сайловолди кенгашларида СССР Олий Совети депутатлигига номзодлар — Днепропетровск областидаги «Южний» ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Александр Максимович Макаров**, Гомелдаги «8 март» пайпоқ-трикотаж фабрикасининг тўқувчиси **Ольга Яковлевна Копитко**, Андижондаги «Электродвигатель» заводининг ишчиси **Майрамхон Абдумўминовна Маликова**, Қозоғистон ССР Министрлар Советининг Раиси **Байкен Ашимович Ашимов**, Павлодар областидаги алюминий заводининг транспортёр ишчиси **Ранса Павловна Бебко**, «Сухумприбор» заводининг электр монтажчиси **Нази Нўчневна Бганба**, Нахичевандаги Бабек номли совхознинг чўпони **Гасан Байрамали ўғли Тонров** тўла қўллаб-қувватланди.

(Давоми 2-бетда).

ТЕЖАМКОРЛИК АСОСИЙ МЕЗОН

ТОШКЕНТ ЭКСКАВАТОР ЗАВОДИ КОЛЛЕКТИВИНИНГ 1984 ЙИЛГИ

СОЦИАЛИСТИК МАЖБУРИЯТЛАРИ

Тошкент экскаватор заводи ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил декабрь Пленуми қарорлари, КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андропов нутқидан келиб чиқадиган қоида ва хулосаларни якдиллик билан қўллаб-қувватлаб, Пленум қарорларини амалга ошириш ишига ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшишга ҳаракат қилиб, зиммаларига қуйидаги социалистик мажбуриятларни қабул қиладилар.

Мавжуд ишлаб чиқариш қувватларидан янада самаралироқ фойдаланиш ҳамда янги қувватларни ишга туширишни тезлаштириш, янги техника ва илғор тажрибани ишлаб чиқаришга жорий этиш, иш вақтидан унумли фойдаланиш, меҳнат интизомини янада мустаҳкамлаш ҳисобига йиллик план муддатидан илгари — 1984 йилнинг 28 декабрида бажарилади. Пландан ташқари 150 минг сўмлик маҳсулот, шу жумладан иккита экскаватор реализация қилинади. Меҳнат унумдорлигини ошириш топшириғи 1 процент зиёдаси билан бажарилади, шунинг эвазига пландан ташқари 242 минг сўмлик маҳсулот тайёрланади.

Тежамкорлик режимини кучайтириш асосида, хом ашё, ёқилғи-энергетика ва бошқа моддий ресурслар, жумладан 25 тонна металл, 250 минг киловатт-соат электр энергияси, 200 гигакалорий иссиқлик энергияси иқтисод қилинади.

Ишлаб чиқариш харажатларини камайтириш юзасидан комплекс тадбирлар амалга оширилиб, ана шу асосда маҳсулот таннархи планга қўшимча равишда 0,5 процент арзонлаштирилади ҳамда пландан ташқари 50 минг сўмлик фойда олинади.

Ишчиларнинг ижодий активлиги оширилади, рационализаторлик таклифлари ва ихтироларни ишлаб чиқаришга жорий этиш тезлаштирилади ва шунинг ҳисобига 56 минг сўмлик иқтисодий самара кўрилади.

Ҳар бир сўм иш ҳақи ҳисобига кенг истеъмол буюмлари тайёрлаш 1983 йилдаги 26 тийин ўрнига 1984 йилда 40 тийинга оширилади.

Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 60 йиллигини муносиб кутиб олиш учун социалистик мусобақани кенг авж олдириб, халқ истеъмол буюмлари тайёрлаш ўн ойлик плани муддатидан илгари — 24 октябрда бажарилади.

Қишлоқ ва сув хўжаликларига эҳтиёт қисмлар етказиб бериш топшириғи 1 декабргача адо этилади.

Корхона иши самарадорлигини ошириш ҳамда меҳнаткашларни тарбиялашдаги энг муҳим омиллардан ҳисобланган меҳнатни ташкил этиш ва унга ҳақ тўлашнинг бригада формасини кенг ёйиб, 1984 йилда ягона наряд асосида ишлаётган машинасозлар сони асосий ва ёрдамчи ишлаб чиқаришдаги жами ишчиларнинг 60 процентига етказилади.

Заводни мунтазам равишда ишчи кадрлар билан таъминлаб бориш мақсадида 1984 йилда кадрлар тайёрлаш бўйича қатор тадбирлар амалга оширилади. Жумладан, 54 та янги ишчи тайёрланади, 205 ишчи, 58 инженер-техник ходим ва хизматчининг малакаси оширилади.

Сирдарё область Ильич районидаги Алексеевский номли совхозга ҳар томонлама оталиқ ёрдам кўрсатилади.

Социалистик мажбуриятлар завод ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчиларининг йиғилишларида муҳокама қилинган ва қабул этилган.

НЕВАДАГИ МУСТАҲКАМ ҚАЛЪА ҲИМОЯЧИЛАРИНИНГ ЖАСОРАТИ

ЛЕНИНГРАДДА ШАҲАР ДУШМАН ҚАМАЛИДАН БАТАМОМ ХАЛОС ҚИЛИНГАНЛИГИНИНГ 40 ЙИЛЛИГИГА ВА ЛЕНИНГРАД ОБЛАСТИГА ОКТЯБРЬ РЕВОЛЮЦИЯСИ ОРДЕНИ ТОПШИРИЛИШИГА БАҒИШЛАНГАН ТАНТАНАЛИ МАЖЛИС

ЛЕНИНГРАД, 27 январь. (ТАСС). Ленинградликларнинг мангу сўнмас жасорати Улуғ Ватан уруши солномасига зарҳал ҳарфлар билан ёзилган. Ленин шаҳрининг тўққиз юз кунлик мудофааси мислсиз мардлик ва матонат қаҳрамонномаси бўлиб, социалистик тузумнинг улуғ ҳаётий кучини яққол намоён этди. Коммунистик партия тарбиялаб вояга етказган совет кишиси нималарга қодирлигини бутун дунёга кўрсатди.

Бугун Ленинградда шаҳар душман қамалидан батамом халос қилинганлигининг 40 йиллигига ва Ленинград областига Октябрь Революцияси ордени топширилишига бағишланиб КПСС Ленинград область ва шаҳар комитетларининг, Халқ депутатлари область ва шаҳар Советлари ижроия комитетларининг меҳнаткашлар намояндалари. Ленинград гарнизони жангчилари билан биргаликдаги тантанали мажлиси бўлиб ўтди.

Президиумда КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, КПСС Марказий Комитетининг секретари Г. В. Романов, область партия комитетининг бюро аъзолари, КПСС Ленинград шаҳар комитетининг секретарлари ўтиришибди. Бу ерда тантаналарда қатнашиш учун келган қаҳрамон шаҳарларнинг делегациялари, Нева бўйидаги метин қўрғоннинг ҳимоячилари, ҳарбий бошлиқлар, партия ветеранлари, уруш ва меҳнат ветеранлари, социалистик мусобақа илғорлари, фан ва маданият арбоблари, жамоатчилик вакиллари бор эди.

КПСС ленинчи Марказий Комитетининг Сиёсий бюроси баланд руҳ билан Фахрий президиумга сайланади.

Мажлис аҳли самимий кутиб олган ўртоқ **Г. В. Романов** нутқ сўзлади.

Партия Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва Совет ҳукумати номидан Г. В. Романов барча ленинградликларни шонли сана — гитлерчи қўшинлар Ленинград ёнида батамом тор-мор этилганлигининг қирқ йиллиги билан астойдил табриклайди.

Улуғ Ватан урушининг актив қатнашчиларидан бири, партия Марказий Комитетининг Бош секретари, СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Юрий Владимирович Андропов сизларнинг ҳаммангизга, Ленин шаҳрининг ҳимоячиларига, қамалдаги шаҳарда яшаб, курашган, уни қайта тиклаган ва ҳозир ҳам унинг шуҳратига шуҳрат қўшаётган барча кишиларга сидқидилдан салом ва қутловлар йўллади, деди нотиқ.

Юрий Владимирович пиҳтерлик — ленинградликларнинг ажойиб анъаналари, уларнинг даҳшатли уруш йилларидаги мардлиги ва урушдан кейинги фидокорона меҳнати, руҳий бардамлиги ва ватанпарварлиги Октябрь ғояларига, Ленин васиятларига, партия ишига астойдил садоқат намунаси бўлиб қолишини сизларга айтишни илтимос қилди.

Азиз ўртоқлар, Юрий Владимирович Андроповнинг турмушда ва меҳнатда энг эзгу истаклар билдириб айтган тилакларини қабул этгайсизлар!

Улуғ Ватан урушининг воқеалари биздан тобора олисда қолмоқда. Аммо бу йиллар жудоликлар аламини ҳам, 1945 йилнинг зафарли майига муқаррар элтиб борган ғолибона жангу жадалларнинг улуғлигини ҳам хиралаштира олмайди.

Биз Улуғ Ватан урушини халқ уруши деймиз, муқаддас уруш деймиз. Чегарадаги дастлабки жанглардан то Берлин штурм қилингунча совет солдати улуғ ғалабага букилмай муттасил ҳаракат қилиб борди. Бу йўл бениҳоя машаққатли бўлди.

Улуғ совет халқи ғалабанинг ижодкори бўлди, у революцион матонат, ғоявий жипслик, темир ирода ва оммавий қаҳрамонлик намуналарини бутун дунёга намойиш этди. Ғалабамиз қонуниятли эканининг яна бир боиси шуки, агрессорларга қарши курашга совет жамиятининг синалган, синфий жангларда чиниққан сиёсий йўлбошчиси — Коммунистик партия бошчилик қилди!

Ленинграднинг мислсиз мудофааси шу хулосаларни тасдиқловчи буюк жасоратлардан бири бўлиб қолди. Гитлерчилар қўмондонлиги Нева бўйидаги шаҳарни ишғол қилишга алоҳида аҳамият берди. Босқинчилар ўзларининг стратегик режаларинигина эмас, шу билан бирга муҳим сиёсий режаларини ҳам рўёбга чиқаришни шу шаҳарни ишғол қилиш билан боғлаган эдилар. Улар пролетар революцияси бешигини Ер юзидан супуриб ташлашга, унинг аҳолисини қирғин қилишга ва шу тариқа Октябрь ватанига ўнгарилмас маънавий талафот етказишга жазм қилган эдилар.

(Давоми 2-бетда).

НЕВАДАГИ МУСТАҲКАМ ҚАЛЪА ҲИМОЯЧИЛАРИНИНГ ЖАСОРАТИ

(Боши 1-бетда).

Ленин шаҳри учун бўлган жанг уч йилдан кўпроқ давом этди. Уч йилдан ортиқ вақт давомида Ленинград жангчи шаҳар, фронт шаҳри бўлиб турди. Шаҳар аҳолисига ажал дақиқа сайин хавф солиб турди. Аммо улар катта ердан ажратиб қўйилганликларига қарамай жангда якка-ёлғиз эмас эдилар. Ватан Ленинград билан ҳамдам бўлди. Ватан унга шошилинч ёрдам берди. Партия Марказий Комитети, давлат мудофаа комитети имкони бўлган ҳамма ишни қилдилар, қамалда қолган шаҳарни қурол-яроғ ва ўқ-дори билан, озиқ-овқат ва дори-дармон билан таъминлаш учун мамлакат ўз қўлидан келган ҳамма ишни қилди. Ленин шаҳри омон қолиши учун ҳамма иш қилинди!

Ватан Ленинград учун бўлган жанг қаҳрамонларининг жасоратини, уруш ветеранларининг, Ватан олдидаги муқаддас бурчини бажарган барча кишиларнинг жасоратини юксак қадрлайди. Ленинград партия ташкилоти шаҳар мудофаасининг юраги, душманга зарба беришни метинлаштирувчи куч бўлди. Г. В. Романов Нева бўйидаги мустаҳкам қўрғоннинг фашист галаларига қарши қаҳрамонона кураши барча босқичларида Ленинград партия ташкилотининг жуда катта сафарбар этувчилик ролини таъкидлади.

Ватанпарварлик ҳамиша совет кишиларига хос хусусият бўлиб келган. Даҳшатли уруш кунларида душманга берилган зарбанинг характерида, каттадан—кичик ҳамманинг куч-ғайратлари уюшқоқлигида, уларнинг бирлиги ва жипслигида партия, совет тузуми вужудга келтириб, вояга етказган жамики янги ва бебаҳо фазилатлар янада яққол намоён бўлди.

Октябрь бешигини бутун мамлакат, улуғ Ватанимизнинг барча республикалари, миллат ва элатларининг ўғил-қизлари ҳимоя қилдилар. Нева бўйидаги мустаҳкам қўрғон ҳимоячилари Ватанга, ўз халқига, улуғ Ленин партиясига астойдил муҳаббат туфайли курашиш, ишлаш учун илҳом олдилар, барча қайғу-аламлар ва мусибатларга бардош бериш учун куч олдилар. Улар қаттиқ туриб бардош бердилар ва ғалаба қозондилар!

Бутун мамлакат билан биргаликда ленинградликлар жанговар жасоратлари билангина эмас, меҳнат жасоратлари билан ҳам ҳақли равишда фахрланишлари мумкин. Урушдан кейинги беш йилликларнинг ҳар бири шаҳар ва область меҳнаткашлари учун барча совет кишилари учун бўлганидек янги қадам, янги ўсиш босқичи бўлди.

Бугун матбуотда СССР Олий Совети Президиумининг Ленинград областини Октябрь Революцияси ордени билан мукофотлаш тўғрисидаги фармони эълон қилинган. Бу — Ленинград остоналарида фашистларни тор-мор этган кишиларга, шаҳар ва аҳоли пунктларини, ноёб меъморчилик ёдгорликлари ва архитектура ансамблларини ўз қўллари билан қайта тиклаган кишиларга, ҳозир бу ерда заводлар қураётган, ер ҳайдаётган ва металл эритаётган, ҳосил етиштираётган, чорвачилик маҳсулдорлигини ошираётган кишиларга берилган муносиб мукофотдир.

Азиз ўртоқлар, Ленинград области марказида афсонавий «Аврора» крейсери тасвири туширилган орденга сазовор бўлганлиги билан самимий қутловларимизни қабул этгайсизлар!

Шонли шаҳар — Кронштадт қалъаси Нева бўйидаги шаҳарнинг денгиз дарвозалари ёнида неча асрлардан бери узлуксиз посбон бўлиб турибди. Ватан олдидаги революцион-жанговар ва меҳнатдаги фидокорликлари учун ҳамда Ленинград Улуғ Ватан уруши йилларида душман қамалидан батамом халос қилинганлигининг 40 йиллиги муносабати билан Кронштадт Қизил Байроқ ордени билан мукофотланди.

Нотиқ орденли Кронштадтни юксак мукофот билан муборакбод этди ва кронштадтликларга Ватан шон-шуҳрати йўлида янги зафарлар тилади.

Сўнгра у Коммунистик партия, Совет давлати экономикани, фан ва маданиятни ривожлантириш соҳасида ленинградликлар олдига қўяётган вазифаларга батафсил тўхталди.

Ленинград шаҳри ва областининг меҳнаткашлари шу беш йилликнинг уч йили топшириқларини муваффақиятли бажаришди. Шу билан бирга ҳали янада масъулиятлироқ ишлар, мураккаброқ вазифалар турибди. Бу вазифалар КПСС Марказий Комитетининг 1983 йил декабрь Пленуми қарорида, ўртоқ Ю. В. Андропов нутқидаги йўл-йўриқларда белгилаб берилган. Эришилган натижаларга таянувчи бу йўл-йўриқлар коммунистларнинг, барча совет кишиларининг режаларимиз реаллигига, уларни сўзсиз амалга ошириш мумкинлигига бўлган ишончини мустаҳкамлайди. Бунинг учун эса аввало бошланган суръатни, умумий ижобий ишчанлик кайфиятини бўшаштирмаслик муҳимдир.

Партиянинг ривожланган социализмни такомиллаштириш йўли партия, совет ва хўжалик органлари, касаба союз ва комсомол фаолиятининг ҳамма соҳаларини, ижтимоий турмушимизнинг барча участкаларини ўз ичига олади. Бу йўлни амалда рўёбга чиқаришда Совет давлатининг қудратини ҳар томонлама мустаҳкамлаш, халқ фаровонлигини ошириш мақсадида ишлаб чиқаришни янада узлуксиз ривожлантириш ва унинг самарадорлигини оширишни таъминлаш алоҳида роль ўйнайди.

Ленинград экономикасининг илмий-техникавий потенциалидан янада тўла-тўкис фойдаланиш ҳам шу вазифаларни ҳал этишга бўйсундирилиши керак. Партия сизларга мураккаб топшириқларни бажаришни неча марталаб ишониб берган. Сизлар ҳам бу топшириқларни шараф билан уддалагансизлар. Ҳозир Нева бўйидаги шаҳарнинг кўпгина меҳнат коллективларига мамлакат ўн иккинчи беш йилликка қадам қўядиган хўжалик механизмини пухталаштиришга кўмаклашиши лозим бўлган катта миқёсдаги иқтисодий экспериментларни ўтказиш топширилган. Бу иш ҳам партиявий тарзда, давлат манфаатларини кўзлаб ўтказилишига аминмиз.

Шундан кейин Г. В. Романов ленинградликларнинг диққат-эътиборини кундалик ишларга, фойдаланилмаётган резервларга қаратди. Саноатда ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришида, капитал қурилишда ва транспортда, маиший хизмат соҳасида бундай резервлар кўп. Эндиликда фан-техника революцияси шароитида ижтимоий меҳнатни тежаш тобора катта аҳамият касб этади. Ҳозир янги фондларни ишга тушириш ҳисобигагина эмас, балки энг муҳими — ишлаб турган қувватлардан яхшироқ фойдаланиш, асбоб-ускуналарнинг смена коэффициентини ошириш, халқ хўжалигига сарфланган ҳар сўмнинг, ҳар тонна металл, ёқилғи, цемент, ўғитнинг самарадорлигини кўпайтириш йўли билан юксак натижаларга эришиш жуда муҳимдир.

Қаҳрамон шаҳар — Ленинград ва қўш орденли Ленинград областининг меҳнаткашлари совет халқининг шонли революцион, жанговар ва меҳнат анъаналарини ривожлантириб Ленин партиясининг XXVI съезди қарорларини амалга оширишга муносиб ҳисса қўшишларига партия Марказий Комитетининг ишончи комилдир!

Сўнгра Г. В. Романов халқаро вазиятнинг баъзи масалаларига тўхталди. Ўртоқ Ю. В. Андропов «Правда» газетасининг саволларига яқинда эълон қилинган жавобларида Америка маъмурларининг биз билан зўравонлик позицияларида туриб музокара ўтказиш йўлидаги уринишларига муносиб зарба бериб, тинчликни ва халқаро хавфсизликни мустаҳкамлашга қаратилган совет таклифлари ва ташаббусларининг кенг комплекси ўз актуаллигини сақлаб қолаётганлигини яна уқтириб ўтди, деди у. Ленин партияси қардош партиялар билан, уруш хавфига қарши барча курашчилар билан бирдамликни бундан буён ҳам тинимсиз мустаҳкамлайберади, ҳозирги ва келажак авлодлар ҳаётини сақлаб қолиш учун ҳамма ишни қилади. Шу билан бирга биз уруш хавфи бартараф этилмаганини унута олмаймиз ва унутишга ҳаққимиз йўқ. Шу сабабли Ватанимизнинг мудофаа қудратини янада мустаҳкамлаш — партия Марказий Комитети, Совет ҳукумати, бутун халқнинг доимий вазифаларидан биридир.

Ленинград душман қамалидан тўла-тўкис халос қилинганлигининг 40 йиллиги байрами бошқа бир шонли сана — Петрограднинг номи ўзгартирилиб Ленинградга айлантирилган куннинг 60 йиллиги билан бир вақтга тўғри келади. Айни шу ерда Петроградда улуғ Ленин Қизил Армияни ташкил этиш ташаббусини амалга оширганлигини эслатиш ўринлидир. Меҳнаткашларни озод қилиш учун кураш ғояларидан илҳомланган социалистик армияни барпо этиш Советлар мамлакатини енгилмас мамлакатга айлантиради, деб уқтирган эди у.

Партия Марказий Комитети, ўртоқ Ю. В. Андропов бошчилигидаги КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси Ленин васиятига амал қилиб, мамлакатнинг мудофаа қудратини совет халқининг тинч меҳнатини, унинг эртанги кунга ишончини, социалистик Ватанимизнинг юксак сафарбарлик тайёрлигини таъминлайдиган даражада сақлаш учун ҳамма ишни қилишни ўзининг муқаддас бурчи деб ҳисоблайди.

Шу ерда, Улуғ Октябрнинг бешиги бўлган шаҳарда, деди сўзининг охирида Г. В. Романов, биз қатъий ишонч билдириб айтамизки, ленинградликлар бундан буён ҳам революцион сергакликни қўлдан бермайдилар, фидокорона меҳнат қилиб, Ер юзида тинчлик ва социал тараққиёт таянчи — Совет Иттифоқининг иқтисодий ва мудофаа қудратини мустаҳкамлайдилар!

Г. В. Романов СССР Олий Совети Президиумининг Ленинград областини Октябрь Революцияси ордени билан мукофотлаш тўғрисидаги фармонини ўқиб беради ва мажлис аҳлининг давомли қарсаклари остида Ватаннинг юксак мукофотини область байроғига қадаб қўйди.

КПСС Ленинград область комитетининг биринчи секретари Л. Н. Зайков минбарга чиқади. Мажлис қатнашчилари номидан, шаҳар ва областнинг барча меҳнаткашлари номидан нотиқ ленинградликларнинг жанговар ва меҳнат зафарларига юксак баҳо берганликлари учун партия Марказий Комитетига, СССР Олий Совети Президиумига астойдил миннатдорчилик изҳор этди.

Биз ўртоқ Ю. В. Андроповнинг самимий табриги ва қизғин қутловларидан айниқса тўлқинландик ва фахрландик, деди сўзини давом эттириб нотиқ. Совет кишилари партиямиз билан давлатимизнинг мамлакат ичидаги ва халқаро майдондаги изчил, собитқадам йўли, Октябрь Ватанининг қудратини мустаҳкамлашдаги, халқ фаровонлигини оширишдаги ютуқлар Ленин типидаги атоқли раҳбар — Юрий Владимирович Андроповнинг номи билан боғлиқ деб биладилар.

Нотиқ Ленинград қаҳрамонона мудофаасининг энг ёрқин саҳифаларига тўхталиб, бундай деди: партия билан халқнинг мустаҳкам бирлиги, социализм ғалабаларининг пухталиги, Советлар мамлакатининг тобора кучайиб борган иқтисодий ва ҳарбий қудрати, солдатларнинг шавкати ва саркардаларнинг истеъдоди шу оммавий қаҳрамонликнинг асоси, мустаҳкам пойдевори эди.

Биз Ленинград душман қамалидан батамом халос бўлганлигининг 40 йиллиги шонли санасини сиёсий активлик ва меҳнат ғайрати жўш урган, партия XXVI съезди, КПСС Марказий Комитети 1983 йил декабрь Пленуми қарорларини амалга ошириш учун актив кураш олиб борилаётган бир вазиятда кутиб олмоқдамиз. Л. Н. Зайков Ленинград шаҳри ва областининг коммунистлари, меҳнаткашлари партия белгилаган планларни муваффақиятли бажариш учун бутун кучларини сарфлайдилар, деб ваъда берди.

Ленинград мудофаасининг қатнашчилари — «Кировский завод» бирлашмасининг вальцовкачиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **И. Я. Прокофьев,** икки марта Совет Иттифоқи Қаҳрамони, истеъфодаги авиация генерал-майори, собиқ фронтчи учувчи **В. И. Раков** Ленинград ҳимоя қилинган қаҳрамонона кунлар ҳақидаги хотираларини баҳам кўрдилар.

Тосно районидаги «Детско-сельский» совхози сабзавоткорларининг бригадири Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **В. В. Паршина** ва генерал-майор **Ю. М. Сергеев** қирқ йил муқаддам мислсиз мардлик ва қаҳрамонлик кўрсатиб, ҳаётини ҳам аямасдан Ленин шаҳрини қаттиқ туриб ҳимоя қилган кишилар халқ хотирасида ҳамиша зўр ҳурмат билан сақланиб қолажаги ҳақида гапирдилар.

Москва Совети ижроия комитети раисининг ўринбосари **А. Е. Бирюков** шонли юбилей ва Ленинград областининг Ватаннинг юксак ордени билан мукофотланиши муносабати билан ленинградликларга самимий қутловлар топширди.

Мажлисда сўзга чиққан нотиқлар таъкидлаб ўтишганидек, Ленинград остоналаридаги ғалаба Улуғ Ватан урушининг энг қаҳрамонона саҳифаларидан бири бўлиб абадий қолади. Невадаги мустаҳкам қўрғон учун олиб борилган жанг фашистлар ҳарбий машинасини узил-кесил мажақлаб ташлаш йўлидаги муҳим босқич бўлди. Ленинград бўсағасидаги ғалабадан бутун мамлакат фахрланди. Ватан Ленин шаҳрининг жасоратини муносиб баҳолаб, унга Қаҳрамон шаҳар фахрий унвонини берди.

Совет халқи, деб таъкидлашди нотиқлар, уруш даҳшатларини ўз бошидан кечирган бўлиб, халқлар ўртасида тинчлик, дўстлик идеалларига астойдил содиқдир. Шу боисдан Ватанимизнинг ҳар бир граждани партия ва совет давлатининг тинчликсевар сиёсатини шу қадар якдиллик билан қизғин қўллаб-қувватламоқда. Ўртоқ Ю. В. Андропов «Правда» газетаси саволларига жавобларида қуролланиш пойгасини чеклашга доир айтган конкрет таклифларини совет кишилари астойдил миннатдорчилик билан кутиб олдилар.

Тантанали мажлис қатнашчилари КПСС Марказий Комитетига, ўртоқ Ю. В. Андроповга баланд руҳ билан табрикнома қабул қилдилар.

* * *

Ленинградни қаҳрамонона мудофаа қилиш кунлари ҳалок бўлган жангчилар ва шаҳарликларнинг ҳоки дафн этилган Пискарев мемориал қабристонидаги қардошлик мозорига бугун минг-минглаб ленинградликлар келишди.

Бу ерда она Ватан монументи пойига гулчамбарлар қўйиш тантанали маросими бўлди. Маросимда Г. В. Романов, Ленинград ҳамда Ленинград областининг партия ва совет ходимлари, Ленин шаҳри учун бўлган жангларнинг ветеранлари, жангчилар, тантанага келган қаҳрамон шаҳарларнинг делегациялари иштирок этдилар.

Оқшомда Ленинград осмонида бундан қирқ йил муқаддам берилган тарихий салют каби байрам мушакбозлиги чироқлари порлади.

МИЛЛИОНЛАРНИНГ ХОҲИШ ИРОДАСИ

(Боши 1-бетда).

Каунасдаги «Дробе» ишлаб чиқариш бирлашмасининг тўқувчиси **Валерия Мечиславовна Аксамитаускене,** Молдавия ССРдаги «КПСС XXII съезди» колхозининг механизатори **Михаил Семенович Цуркан,** КПСС XXVI съезди номидаги микроавтобуслар заводининг фрезерчиси **Евгений Николаевич Соколов;** Талас область «Нарингидроэлектрострой» қурилиш бошқармаси монтажчи слесарларининг бригадири **Мамасоли Собиров,** Тожикистондаги «Ҳаёти нав» совхози чорвачилик бригадасининг бошлиғи **Сониябиби Ҳушвақтовна Муҳаббатова,** Эстония ССР Олий Совети Президиумининг Раиси **Арнольд Феодорович Рюйтель,** Эстониядаги «Вяйке-Марья» колхози сутчилик комплексининг бригадири **Ильме Акселевна Риккен** номзодлари ҳам қувватланди.

(ТАСС).

Жамоат ташкилотлари ва меҳнат коллективлари вакилларининг республикада ўтаётган округ сайловолди кенгашларида ишчилар синфи, колхозчи-деҳқонлар, халқ зиёлиларининг СССР Олий Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатилган энг яхши вакиллари якдиллик билан қўллаб-қувватланди. Округ кенгашларида қўллаб-қувватланган номзодлар орасида:

120-Чирчиқ сайлов округида — Ўзбекистон қийин эрийдиган ва ўтга чидамли металлар комбинатининг электр слесари **Ирина Борисовна Пулина;**

580-Ленин сайлов округида — Андижон область партия комитетининг биринчи секретари **Солижон Мамарасулов;**

581-Бухоро сайлов округида — Совет Иттифоқи Маршали **Павел Фёдорович Батицкий;**

125-Фарғона сайлов округида — «Фергананефтеоргсинтез» ишлаб чиқариш бирлашмасининг оператори **Юрсунжон Назиров;**

588-Навоий сайлов округида — Навоий область партия комитетининг биринчи секретари **Василий Павлович Есин;**

592-Булунғур сайлов округида — ёзувчи **Вадим Михайлович Кожевников;**

601-Тошкент — Киров сайлов округида — В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг бош директори **Виктор Николаевич Сивец;**

122-Қўқон сайлов округида — СССР юстиция министри **Владимир Иванович Теребилов;**

563-Нукус сайлов округида — Нукус уйсозлик комбинатининг кранчиси **Татьяна Михайловна Макарова;**

567-Ленинобод сайлов округида — Ўзбекистон касаба союзлари республика Советининг раиси **Наима Маҳмудовна Маҳмудова**лар бор.

Кенгашларнинг қатнашчилари депутатликка номзодларга мурожаат этиб, ана шу округлардан овозга қўйилишга розилик беришларини илтимос қилдилар.

(ЎзТАГ).

АСТОЙДИЛ ҚЎЛЛАБ-ҚУВВАТЛАНМОҚДА

Қашқадарё область Яккабоғ районидаги «Қизил юлдуз» колхозининг сайловолди йиғилиши шу хўжалик маккажўхорикорлик бригадасининг бошлиғи **Муҳаббат Худойқулова**ни 104-Шаҳрисабз сайлов округидан СССР Олий Совети Миллатлар Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатди.

Наманган область партия комитетининг биринчи секретари **Назир Ражабович Ражабов**ни Наманган шойи комбинати коллективи йиғилишининг қатнашчилари 589-Наманган сайлов округидан СССР Олий Совети Иттифоқ Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатдилар.

Сурхондарё область Гагарин районидаги «Правда» совхозининг меҳнаткашлари шу хўжалик шоликор бригадасининг бошлиғи **Қурбоной Дурриевна Қорахонова**ни 113-Термиз сайлов округидан СССР Олий Совети Миллатлар Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатдилар.

Самарқанд область Большевистик районидаги К. Маркс номли колхоз деҳқонлари ва чорвадорлари шу колхознинг раиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Жониқул Юсупов**ни 111-Самарқанд қишлоқ сайлов округидан СССР Олий Совети Миллатлар Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатдилар.

Тахиатош бинокорлик конструкциялари ва деталлари заводи ишчилари, инженер-техник ходимлари ва хизматчилари сайловолди йиғилишининг қатнашчилари СССР гидрометеорология ва табиий муҳитни контроль қилиш давлат комитети раиси **Юрий Антониевич Израэли**ни 566-Хўжайли сайлов округидан СССР Олий Совети Миллатлар Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатдилар.

Қорақалпоғистон АССР Тўрткўл районидаги Димитров номли колхоз коллективи шу хўжаликнинг илғор пиллачиси **Ўғилжон Жумабоевна Сапаева**ни 565-Тўрткўл сайлов округидан СССР Олий Совети Миллатлар Совети депутатлигига номзод қилиб кўрсатди.

(ЎзТАГ).

*

● **ПОЙТАХТИМИЗНИНГ Сергели районидаги 3-ўрта мактабда ташкил этилган агитпункт ходимлари СССР Олий Советига сайловлар кампаниясига пухта ҳозирлик кўрмоқдалар. Суратда: агитпункт агитаторларидан Р. Родионова, Г. Жидкова, М. Мансурова ва П. Афиногенларни кўриб турибсиз.**

А. Кошкин фотоси.

(ЎзТАГ).

*

ТИНЧЛИК—ХАЛҚЛАРНИНГ ОЛИЙ МАҚСАДИ

ДЎҚ БИЛАН ИШ БИТМАЙДИ

Заводимизнинг меҳнаткашлари «Правда» газетасининг саволларига ўртоқ Ю. В. Андропов берган жавоблар билан қизиқиб танишдилар. Бу жавобларда АҚШ маъмуриятининг агрессив сиёсати келтириб чиқарган бугунги кескин халқаро аҳволга принципиал баҳо берилган.

Партиямиз ва давлатимизнинг раҳбари ядровий хавф ортиб бораётганлиги хусусида афкор омма ташвишларини бўғишга уринаётган Ғарбдаги баъзи сиёсатдонларнинг сохта гаплари пардасини очиб ташлади. Европани социализм мамлакатларига ракета-ядро зарбаси бериладиган майдонга айлантириб, Ливан диёрида ажал ёғдириб, вайронгарчиликлар келтириб, Марказий Америка мамлакатларида қирғин қиламиз деб дўқ қилиб, дунёда гўё «хавфли ҳеч нарса рўй бермаяпти» дейиш учун қанчалар мунофиқ бўлмоқ керак! Вашингтонлик милитаристлар ўзларининг инсониятга душман сиёсатига қарши кучайиб бораётган тўлқинни шу тахлитда бостиришга уринмоқдалар.

Ҳозирги мураккаб вазиятда ҳам Совет раҳбари тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлашнинг энг тўғри йўлини кўрсатиб берганлиги билан фахрланамиз. Бунинг учун Рейган маъмурияти социализм мамлакатларига нисбатан ҳарбий устунликка эришиш йўлидаги уринишлардан оғизда эмас, балки амалда воз кечиши, Европада Америка ракеталари жойлаштирила бошлаганига қадар бўлган аҳволга қайтиши, куч ишлатиш ва дўқ-пўписа тили билан гапиришни тўхтатиши керак.

Биз КПСС ва Совет ҳукуматининг тенглик ва баббаравар хавфсизлик принципи асосида ядровий қуролларни чеклаш тўғрисида амалий аҳдлашувга эришиш йўлидаги самимий интилишини қизғин қўллаб-қувватлаймиз. АҚШ маъмурияти ниҳоят ақл-идрок билан иш тутиб, ўзининг авантюристик ниятларидан воз кечади, деб умид қилишни хоҳлардик.

Корхонамизнинг меҳнаткашлари Совет мамлакатининг ядро хавфини йўқотишга қаратилган тинчликсевар йўлини якдиллик билан қўллаб-қувватлайдилар, Ватаннинг хавфсизлигини таъминлаш, Ер юзида тинчликни ҳимоя этиш учун мумкин бўлган ҳамма ишларни қиладилар.

М. САИДОВ,
Тошкентдаги «Миконд» заводининг токари, Меҳнат Қизил Байроқ ордени кавалери.

КУЧГА МАҲЛИЁ БЎЛМАНГ

Уруш сўзини эшитсам қаҳр-ғазабим ошиб кетади. Чунки тўрт йилдан кўпроқ вақт ичида жанг майдонларида бўлишимга тўғри келган. Улуғ Ватан урушида бир қўлимдан ажралганман.

Мана, қирқ йилдан бери совет кишилари тинчлик шароитида яшаб, меҳнат қилмоқдалар. Бу Коммунистик партия ва Совет ҳукуматимизнинг доно тинчликсевар сиёсати самарасидир.

Кейинги пайтларда океан ортидаги урушқоқлар яна бизга таҳдид қилиб, бир ёқлама ҳарбий устунликка эришишга уринмоқдалар. АҚШ ва унинг НАТОдаги корчалонлари халқларнинг хоҳиш иродаларини менсимай, мамлакатимиз чегаралари яқинига ядровий ракеталарни ўрнатмоқдалар.

Аммо улар тарих сабоғини ёддан чиқармасалар яхши бўлар эди. Мен КПСС Марказий Комитети Бош секретари, СССР Олий Совети Президиуми Раиси ўртоқ Ю. В. Андроповнинг «Правда» газетаси саволларига жавоблари билан танишар эканман, партиямиз ва давлатимиз раҳбарининг кучга маҳлиё бўлмаслик, баландпарвоз сўзлар ўрнига амалий ишларга ўтишга даъват этган сўзларини зўр мамнуният билан ўқиб чиқдим. Совет давлати яна бир марта ўзининг тинчликни мустаҳкамлаш сиёсатига содиқлигини амалда кўрсатди. Президент Рейган ҳам ақл-идрок овозига қулоқ тутиб, баландпарвоз сўзлардан амалий ишларга ўтганида ер юзида тинчлик барқарор бўлар эди. Кучга маҳлиё бўлиш эса хатарли йўлга бошлайди.

А. БОЙТУЛЛАЕВ,
Улуғ Ватан уруши қатнашчиси, Калинин районидаги «Назарбек» совхози.

ХИРМОНИМИЗ ЯНАДА ЮКСАЛАДИ

Ўтган йили деҳқонларимиз 1050 гектар ерда пахта етиштирдилар. Ҳар гектар майдондан пландаги 30 ўрнига 35 центнердан «оқ олтин» йиғиштириб олдик. Она-Ватанга 3600 тоннадан зиёд пахта армуғон этилди. Шуниси қувончлики, бу ҳосилнинг 85 процентдан ортиғи фақат биринчи сортларга топширилди.

Ҳабил Тўрахўжаев, Рўзигул Убайдуллаева, Абдувоид Жумаев, ака-ука Исатой ва Очил Умаровлар оғир йилда ҳам ўзларининг уста пахтакор эканликларини яна бир бор исботладилар. Бу ўртоқлар бошчилик қилаётган бригадаларда гектаридан 44—47 центнердан пахта йиғиштириб олинди.

Баҳор ва ёз бўйи ғўза парваришини намунали олиб борган Холбой Усмонов, Саидаҳмад Назаров, Зиёдулла Шодмонов, Оқбой Акбаров, Мақсуд Хатамов сингари механизаторларимиз йиғимтеримда ҳам жонбозлик кўрсатдилар. Умумий ҳосилнинг 2600 тоннаси пўлат этаклардан тўкилди.

Тадбиркор деҳқон эгалланган марра билан чегараланиб қолмайди. Биз янги — 1984 йилда янада мўл пахта ҳосили етиштиришни мўлжаллаяпмиз. Янги юксак режалар масъулияти ҳали фойдаланилмаётган резерв ва имкониятларни излаб топишга, янада самаралироқ меҳнат қилишга ундамоқда. Зеро, ҳосилдорлик ошса, кишиларимизнинг моддий манфаатдорлиги ортиб, фаровон ҳаёт кечирадилар. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Ю. В. Андроповнинг партия Марказий Комитети 1983 йил декабрь Пленумидаги нутқи текстида бу ҳақда шундай дейилди: «Бизнинг экономика соҳасидаги ҳамма куч-ғайратларимиз оқибат натижада халқнинг турмуш даражасини оширишга қаратилган. Бу — планларимизнинг бош социал-сиёсий мақсадидир».

Партия қарорларига амалий иш билан жавоб беришга, республикамиз юбилейини муносиб кутиб олишга аҳд қилган деҳқонларимиз қиш фасли бўлишига қарамай, мўл ҳосилга мустаҳкам замин ҳозирламоқдалар. Далаларга маҳаллий ўғит чиқариб, ер унумдорлиги ошириляпти, ариқ-зовурлар тозаланиб, сувга равон йўл очиляпти. Машина ва механизмлар ремонти қизғин олиб борилмоқда.

Н. МАДАМИНОВ,
Оққўрғон районидаги «Коммунизм» колхозининг раиси.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ МАКТАБНИ ИСЛОҲ ҚИЛИШ ТЎҒРИСИДАГИ ЛОЙИҲАСИ МУҲОКАМАДА

ҲАЁТ—УЛУҒ МУАЛЛИМ

КПСС Марказий Комитетининг «Умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилишнинг асосий йўналишлари» ҳақидаги лойиҳаси билан атрофлича танишиб чиқдим. Айниқса, лойиҳадаги ўқувчиларни меҳнат тарбияси таълими, касб танлашга ўргатишга оид 4-бўлимида айтилган сўзлар диққатимни ўзига тортди.

Ҳақиқатан ҳам ҳозирги кунда ёшларда меҳнат кўникмаларини ҳосил қилиш, уларнинг онгида меҳнатга муҳаббат, катталарга улар бажараётган ишларга ҳурмат туйғусини шакллантиришда мактабнинг роли беқиёсдир.

Районимиз қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришга ихтисослаштирилган. Шунинг учун ҳам бизда халқ хўжалигининг бу соҳасига астойдил меҳр, ихлос қўйган, деҳқончилик илмини техникани бошқаришни яхши эгаллаб олган кадрларга эҳтиёж йил сайин ортиб бормоқда. Табиийки, бу эҳтиёжни қондиришда мактабларнинг хизмати катта бўлиши керак.

Лойиҳада бу масалага алоҳида эътибор берилган. Масалан, меҳнат таълимига ҳафтасига бир кун вақт ажратилиши, ўқувчиларнинг ёзги каникулларини бироз қисқартириш ҳисобига ҳар йили меҳнат практикасини ўтказиш кўзда тутилган. Бундай практикадан яхши натижага эришиш учун ёшлар албатта, тажрибали деҳқонлар, боғбон ва соҳибкорларнинг сабоқларидан баҳраманд бўлишлари ғоят қимматлидир. Бу — мураббийчилик ҳаракатини ҳар жиҳатдан ривожлантиришни тақозо этади.

Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти ўз фаолиятида бундан буён ана шу масалага катта аҳамият беради. Оталиғимиздаги ўрта мактаб билан алоқани янада мустаҳкамлаймиз. Ёшларни жамиятимиз учун муносиб кишилар бўлиб етишишларига ўзимизнинг ҳиссамизни қўшамиз.

А. ЙЎЛЧИЕВ,
Орджоникидзе районидаги «Правда» колхози партия комитетининг секретари.

ЎҚИТУВЧИ ТАЛАБЧАН ВА ҒАМХЎР БЎЛСИН

Бугунги мактаб ўқувчилари бундан йигирма-ўттиз йил аввалги тенгдошларига нисбатан анча билимдон, дунёқараши кенг ёшлардир. Бу эса ўқитувчидан ўз устида тинмай изланишни, ҳар бир машғулотга алоҳида тайёргарлик, юқори масъулият ҳисси билан ёндошишни талаб этади. Афсуски, педагогика билим юртлари ва олий ўқув даргоҳларини битириб чиқаётган айрим ёш педагогларда бундай талабчанлик етишмайди. Баъзи ўқитувчилар ўз фанларини пухта билганликлари ҳолда кундалик ҳаёт воқеалари билан қизиқмайдилар, сиёсий воқеалар, бадиий адабиётлар билан ўз вақтида танишиб бормайдилар.

Шу боисдан ҳам мен «Умумий таълим ва ҳунар мактабини ислоҳ қилишнинг асосий йўналишлари» лойиҳасида педагог кадрларнинг маҳоратини ошириш системасини янада такомиллаштириш юзасидан ўртага ташланган фикрларни тўла қўллаб-қувватлайман.

Албатта, бу вазифани амалга ошириш кўп жиҳатдан халқ маорифини бошқарувчи органларнинг фаолияти билан боғлиқ. Улар педагогик кадрларни танлашга эътибор бериб, ўқитувчилар, хусусан қишлоқда ишлаётган маориф ходимлари учун зарур бўлган барча шарт-шароитларни яратиб бериш ҳақида қайғуришлари лозим.

Х. ЭШОНҚУЛОВ,
Бекобод районидаги Ф. Э. Дзержинский номли 1-ўрта мактаб ўқитувчиси.

ҲАЛИМА НОСИРОВА ТУҒИЛГАН КУННИНГ 70 ЙИЛЛИГИГА

ЎЗБЕК ҚИЗИНИНГ ОВОЗИ

ҲАЛИМА НОСИРОВА — бу ном билан ўзбек халқининг ҳозирги замон хонандалик, музика ва саҳна санъатининг шаклланиши, тараққиёти, тарихи, шон-шуҳрати чамбарчас боғланган. Аброр Ҳидоятовни Отеллосиз, Олим Хўжаевни Гамлетсиз, Сора Эшонтўраевани Жамиласиз, Раззоқ Ҳамроевни Навоийсиз, Шукур Бурҳоновни Ғофирсиз тасаввур қилолмаганимиздек, музикали спектаклларда яратилган Ҳалима ва Гулсара, Лайли ва Ширин, Саодат ва Майсара образларини ҳам Ҳалима Носировасиз тасаввур қилолмаймиз. Атоқли санъаткорнинг халқчил ва мазмундор қўшиқлари, юксак ижрочилик маҳорати, айниқса, халққа хизмат қилиш туйғуси билан яшаши унга катта шуҳрат ва чексиз ҳурмат келтирди. Унинг қўшиқларини, саҳнада яратган қатор образларини фақат республикамиз меҳнаткашлари эмас, балки бутун мамлакатимиз, ҳатто чет эл халқлари ҳам севиб тинглайдилар, томоша қиладилар.

Ҳалима Носирова халқимизнинг бундай иззатига эришгунча жуда катта ижодий йўлни босиб ўтди. У болалик чоғларида ашула айтиш, ўйинга тушишни яхши кўрар эди. Бирор ерда қўшиқ ёхуд музика овози эшитилса, бутун қалби билан ўша томонга интиларди.

Ҳалима опа 1926 йилда Бокудаги театр студиясини тугатиб Ўзбек Давлат драма театрига (яъни ҳозирги Ҳамза номли академик театрга) ишга киради. Ўшанда ўн уч ёшда эди. Шундан бошлаб истеъдодли актриса ўз санъатини, маҳоратини, куч-ғайратини, умрини халқ хизматига бағишлайди.

Ёш санъаткор М. Уйғур, Я. Бобожонов, А. Ҳидоятов, С. Эшонтўраева, О. Жалилов, М. Кузнецова каби кўзга кўринган саҳна усталарининг ижрочилик маҳоратини кузатиб боради.

— Хусусан,— дейди Ҳалима Носирова,— атоқли режиссёр Маннон Уйғурнинг ижодий насиҳатлари хотирамга қўрғошиндек сингиб қолди. У спектаклга доимо замонамиз нуқтаи назаридан қарашни талаб қиларди. Устознинг мазкур маслаҳатларига ҳамон амал қилиб келмоқдаман.

Йигирманчи йилларнинг охирида Ҳалима опа яратган дастлабки образлар орасида, хусусан, Ғулом Зафарийнинг «Ҳалима» музикали драмасидаги Ҳалима образи алоҳида эътиборга сазовор. Бу асар 1920 йилда пайдо бўлади. Унда икки қўшни оила — камбағал ва бой оиланинг муносабати орқали ўзбек халқининг Улуғ Октябрь революцияси арафасидаги ижтимоий ҳаёти, ўзбек хотин-қизларининг аянчли тақдири акс эттирилади. Асар мазмуни икки ёшнинг олижаноб, бироқ фожиали муҳаббати заминига қурилган. Умуминсоний мавзунинг мавжудлиги, воқеа ва образларнинг ўша даврга яқинлиги «Ҳалима» музикали драмасига катта шуҳрат келтирди. Бу асарни республикамиздаги ҳамма театрлар, жумладан Ҳамза номли театр ҳам саҳналаштирди. Спектаклни М. Уйғур саҳнага қўйди. Бош ролларни А. Ҳидоятов, О. Жалилов, шунингдек, Ҳ. Носирова сингари етук артистлар ижро этди. Пьесада Ҳалима образи бир мунча натуралистик ҳамда маиший йўсинда ҳал этилган. Ҳ. Носирова М. Уйғур раҳбарлигида ўз қаҳрамонида ўзбек хотин-қизларига хос типик хусусиятларни моҳирона мужассамлаштириб, уни катта бадиий умумлаштирилган образ даражасига кўтаради. Натижада томошабин Ҳалима тимсолида тор қафасдан, зулматдан, ичкари исканжасидан қутилиш учун озодликка, ёруғликка интилган, ўзининг пок ва садоқатли муҳаббати, эркин, бахтли ҳаёти, инсоний қадр-қиммати учун бош кўтарган ва шу йўлда ҳалок бўлган чинакам ўзбек қизини кўрган.

Ҳалима Носирова фақат образнинг ижтимоий моҳиятини очиш билан кифояланмайди, у биринчи марта саҳнавий ҳаракат, музика ва қўшиқ воситаларини узвий боғлашга уринади. Ҳалима — ёш актрисанинг музикали образ яратиш борасидаги дастлабки қадами эди. Бу образ — Ҳалима Носированинг бўлажак ижодий темасини ҳам белгилаб берди.

Ўз ижодининг бошланғич даврида саҳнада образ яратиш билан чегараланмай, оммавий-сиёсий ишларда ҳам фаол қатнашади. Айниқса, ўзбек хотин-қизларини паранжи балосидан қутулишга, таълим олишга, социалистик жамият қуриш жараёнига чақиради, кўп талантли ёшларни санъатга ундайди. Машҳур ўзбек актрисаси Назира Аҳмедова, атоқли тожик артисткаси София Тўйбоева ва бошқалар Ҳалима Носированинг даъвати билан саҳнага чиққан ажойиб санъаткорлардан.

1930 йилда Ҳ. Носирова эндигина ташкил этилган Тошкент ўзбек Давлат музикали театрига ишга таклиф қилинади. Ўша йилиёқ театр Москвада бўлиб ўтган Бутуниттифоқ Олимпиадасида К. Яшиннинг «Ўртоқлар» ва Ғ. Зафарийнинг «Ҳалима» музикали драмалари билан қатнашади. Бу спектаклларда Ҳалима опа бош ролларни муваффақиятли ижро этди.

Москвага қилинган қисқа муддатли ижодий сафарда Ҳалима Носирова илғор рус маданияти намуналари билан яқиндан танишди, москвалик, шунингдек қардош совет республикалари усталарининг маҳоратини кўришга муяссар бўлди. Буларнинг ҳаммаси ёш санъаткорда катта таассурот қолдирибгина қолмай, унинг ғайратига ғайрат қўшади, чинакам саҳна соҳиби бўлишига илҳомлантиради. Москвадан қайтгач Ҳалима опа бир қатор янги образлар яратади, жумладан Гулсара («Ичкарида»), Турсуной («Пўртана») ва бошқалар.

Саҳна образларини яратиш билан бирга Ҳ. Носирова катта концерт программасини ҳам тайёрлайди. Ўша йиллари у «Найларам», «Ўзганча», «Қора сочим», «Сайёра» каби ажойиб қўшиқларни, шунингдек, мақомлардан парчаларни айтиб, тингловчиларни мафтун қилганди. Бу қўшиқлар завод ва фабрика клубларида, колхоз далаларида, эфирда ва грампластинкаларда янграйди.

1935 йилда Ҳалима Носирова Москвага опера студиясига ўқишга жўнайди. У пойтахтдаги тажрибали ва ғамхўр муаллимлар, атоқли саҳна усталари ёрдамида музика ва театр маданияти билан янада чуқурроқ танишади, саҳна маҳорати ва опера услубидаги хонандалик санъати «сир»ларини ўзлаштиради. Бу борада унга санъатимиз дарғаси Муҳиддин Қори Ёқубов яқиндан кўмаклашади.

Қарийб ўн йил давомида орттирилган ижодий тажриба ва Москвада олинган таълим Ҳалима Носировага Гулсара ва Ширин каби кўлами кенг, мураккаб образларни яратишга имкон берди. Бу иккала образ 1937 йилда Москвада бўлиб ўтган биринчи ўзбек санъати ва адабиёти декадасида москваликларнинг ҳам юксак баҳосини олишга муяссар бўлди. Ўша йили «Правда» газетаси ўзининг 20 май сонида босилган мақоласида Ҳалима опанинг ижрочилик маҳоратини таъкидлаб, қуйидагиларни ёзган эди:

«Ҳалима Носирова яратган Гулсара образи ўзининг чуқурлиги, ҳаққонийлиги билан кишини хайратда қолдиради. Артист сунъийликка берилмайди ва образнинг бадиий яхлитлигини бузмайди. Унинг овози булбул овозидек тиниқ жаранглайди. Ҳаракатлари эса жиддий ва нафисдир. Актриса Гулсаранинг оғир кечинмалар дунёсини — нозик лирик туйғулардан, кучли драматик пафосгача, ёшлик завқидан юксак қаҳрамонликкача кўтарилишини зўр маҳорат билан кўрсатди».

Ажойиб санъаткорнинг Ҳалима образи устида олиб борган ижодий изланишлари Гулсара образини яратиш борасида катта самаралар берди. Яъни, Гулсара образи устида ишлаш жараёнида у музикали драма жанрига хос —сўз, музика, ашула айтиш ва саҳнавий ҳатти-ҳаракатларни узвий боғлашга эришади. Ҳар бир саҳна элементи ўзаро чамбарчас боғланиб, образнинг мағзини, мазмунини очишга хизмат қилган. Актриса бутун саҳна воситалари билан арияда айтилмоқчи бўлган фикрни томошабинга англатади, бошқача айтганда у ўз қаҳрамонини навбатдаги ашула ёки ариясига мантиқан тайёрлаб боради. Натижада сўз, ҳаракат, ашула ва музика уйғунлашади.

Образнинг саҳнавий талқинига бу тарика ижодий ёндошиш оқибатида Гулсаранинг онгидаги ва характеридаги бурилишни, унда пайдо бўлган янги хусусиятларни бирданига, дастлабки саҳналардаёқ акс эттирмай, секин-аста, воқеалар ривожланиши давомида ифодалашга эришади. «Агар,— дейди Ҳалима опа,— худди пьесада берилганидек, Гулсарани спектакль бошидан кучли, қатъиятли, иродали, ҳеч нарсадан қўрқмайдиган, ҳеч кимга бўйин эгмайдиган, жасоратли аёл сифатида кўрсатсак, нотўғри бўларди. Гулсарада, унинг дунёқараши ва феълида рўй берган ўзгаришлар томошабин кўз олдида секин-аста ўтиб бориши керак, токи бу ўзгаришлар, уларнинг моҳияти унга тушунарли бўлсин».

Образнинг моҳиятини ана шундай тушуниш ва талқин қилиш натижасида Гулсара томошабинларнинг энг севимли саҳна қаҳрамонларидан бири бўлиб қолди. Ҳалима Носирова юксак ижрочилик маҳорати учун 1937 йилда ўзбек санъаткорларидан биринчи бўлиб, «СССР халқ артисти» деган фахрий унвон олишга муяссар бўлди.

Коммунистик партия ва ҳукуматимизнинг бу юксак баҳоси, Ҳалима Носировани янги ижодий ишларга руҳлантирди. Атоқли санъаткор бирин-кетин хилма-хил образлар яратди. Унинг ижодий фаолияти айниқса 1937 йилда Тошкент Давлат ўзбек музикали театри опера ва балет театрига айлантирилгандан кейин янада кучайди.

У опера театри саҳнасида Норгул, Наргиз, Лайли, Гулсара, Ширин, Зуҳра, Кармен, Зайнаб, Майсара каби бир қатор унутилмас образлар яратиб, ўзбек миллий опера жанрини вужудга келтириш ва ривожлантиришда катта ҳисса қўшди. Ҳалима опа яратган бу образлар ҳар хил миллат вакиллари бўлиб, бошқа-бошқа даврда яшаган, ҳар хил характерга эга бўлган хотин-қизлардир. Гарчи бу лирик образларни бир мақсад — ўз инсоний қадр-қиммати, эркин ҳаёти,бахти учун қора кучларга қарши мардонавор кураш бирлаштирса ҳам, актриса уларнинг ҳар бирига хос миллий хусусиятларни, руҳияси, маънавий гўзаллигини, назокатини зўр маҳорат билан ифодалаган.

Янги мураккаб жанр Ҳалима Носировадан янги ижодий изланишлар талаб этди. Бу борада саҳна маҳорати билан вокал санъатини узвий боғлаш зарур эди. Бундан ташқари қайси усулда ашула айтиш муаммоси ҳам туғилган эди. Чунончи, ўша йиллари баъзилар томоққа зўр бериб ашула айтишни маъқул деб ҳисобласа, бошқалар рус ёки итальян усулида айтишни тавсия этишган. Ажойиб санъаткор бу бир ёқлама мулоҳазаларга мутлақо қўшилмади. Унинг фикрича профессионал ашулачининг овози дастлаб табиий ва соф бўлмоғи лозим. Овоз томоқдан эмас, хонанданинг юрагидан ,қалбидан чиқиши керак.

Масалан, ўзбек ашулачиси ўз ижодида Ҳожи Абдулазиз, Мулла Тўйчи, Домла Ҳалим, Уста Ғиёс каби машҳур ҳофизлар ижодида шаклланган миллий анъаналарни давом эттириши, шунингдек, илғор рус вокал санъатидаги ютуқлардан кенг фойдаланиши зарур. Шунда томоққа зўр бериб ашула айтишга ҳожат қолмайди. Ҳалима Носированинг ашула айтиш санъати тўғрисидаги бу фикрлари қанчалик тўғри эканлигини, унинг бутун ижоди яққол кўрсатди. Санъаткорнинг ижодида музикали ёки опера артисти учун ғоятда зарур бўлган яна бир муҳим хусусиятни кўрамиз. У спектаклда ария ёхуд дуэтни ижро этаётганда саҳнадаги муҳитдан, саҳнада рўй бераётган воқеалардан келиб чиқиб, ўз қаҳрамонининг айни шу муҳитда ва шу воқеалар жараёнида кечираётган кайфиятини, унинг бутун ички дунёсини очиб беришга доимо интилган. Масалан, Лайлининг учинчи кўринишдаги ариясини олайлик. Аслида операда бу ария вазмин, лирик руҳда ёзилган бўлиб, аста-секин ривожланиб боради. Ҳалима опа эса бу арияни ўзича талқин қилиб, уни чуқур драматизм билан суғорган ва жонлантирган. Натижада ария саҳнадаги воқеалар билан узвий боғланиб, Лайлининг қалбида содир бўлаётган чуқур ҳис-туйғуларни тўла акс эттиришга хизмат қилган.

Актёрлик ва ашулачилик маҳоратининг юксаклиги Ҳалима Носирова яратган деярли ҳамма образларда ўзининг яққол ифодасини топади. Гулсара ва Лайли эса лирик қаҳрамонлар образини яратишда Ҳалима опанинг ижодий маҳорат чўққиси бўлди. Бу образлар учун у икки марта СССР Давлат мукофотини олди.

Шу йиллар мобайнида Ҳалима Носирова ўзининг концерт фаолиятини ҳам узлуксиз давом эттирди. У жонажон партия, она-Ватан, тинчлик, меҳнат дўстлик ҳақида куйлаб, совет кишиларининг ғайратига-ғайрат қўшиб, уларни меҳнат зафарига илҳомлантирди, халқимизни юксак идеаллар руҳида тарбиялашга интилди.

Ҳалима Носирова совет халқи билан чет эл халқлари ўртасидаги дўстликни мустаҳкамлаш, улараро маданий алоқаларни ривожлантириш ишига ҳам катта ҳисса қўшди. Ҳиндистон, Афғонистон, Мўғилистон, Бирма, Вьетнам, Корея Халқ Демократик республикаси, Сурия, Ливан ва бошқа давлатлар бўлмасин, ҳамма ерда ажойиб хонанда тинчликсевар совет халқининг тотув, эркин ва бахтли ҳаёти, фидокорона меҳнати ҳақида куйлайди.

Майсара ва Саодат образларини яратиб Ҳалима Носирова опера театри тарихига янги саҳифалар қўшди. Бу образларда Ҳалима опанинг етук санъаткорлиги, талантининг серқирралиги тўлалигича намоён бўлди. Майсара ва Саодат образлари Ҳалима Носировани фақат лирик қаҳрамонларнинг эмас, балки комик характерли образларнинг ҳам моҳир ижрочиси сифатида танитди.

— Майсара образи,—дейди Ҳалима Носирова,— ўзининг жасурлиги, иродалилиги, поклиги билан илгари яратган каҳрамонларимга ўхшайди. Бироқ Майсара ўзининг мустақил ва бой миллий характерига эга. Устозимиз Хамза бу классик образда ҳаётнинг аччиқ-чучук томонларини ўз бошидан кечирган оддий заҳматкаш, қалби гўзал инсонни, ўз болаларига ғамхўр ва меҳрибон онани, оқила, тадбирли, зийрак, серғайрат ўзбек аёлини гавдалантирган.

Сахнада Майсара образи ижрочининг ўзи таъриф этганидек яратилган. Ҳалима Носировага бу образнинг юксак бадиий талқини учун Ўзбекистон ССР Ҳамза номидаги Давлат мукофоти берилади.

«Ҳамза» операсида Санобарга нисбатан Саодат образига камроқ ўрин берилган. Лекин Ҳалима опанинг ижрочилик маҳорати туфайли Саодат спектаклнинг асосий образлари даражасига кўтарилди. Хусусан, актриса ўз қаҳрамонининг оғир кечинмаларини, Саодатнинг Ҳамзага бўлган самимий севгиси ва дин таъсирида бўлиши, унинг қалбида туғилган кучли қарама-қаршиликни зўр драматик куч билан акс эттирган эди.

Ҳалима Носирова профессионал театр даргоҳига келганига мана қарийб олтмиш йил бўлибди. Шу давр ичида ажойиб санъаткор драма, музикали драма ва опера спектаклларида иштирок этиб, хилма хил образлар яратди. У ўзининг бутун ижодини партия ва халқ ҳаёти билан чамбарчас боғлади, юксак ижодий камолотга эришди, ўзининг ажойиб образлари, қатор-қатор қўшиқлари билан халқимизнинг муҳаббати ва ҳурматига сазовор бўлиб келмоқда.

Ҳалима опани етмиш баҳори билан табриклаб, бу ажойиб инсонга, атоқли санъаткорга узоқ умр, бардамлик ва янада ижодий парвозлар тилаймиз.

Фрунзе ЖУРАЕВ,
санъатшунослик фанлари кандидати.

● **ҲАЛИМАЖОН**, сенинг бекиёс талантинг ва меҳнатсеварлигинг, булбул навосидек жарангдор овозингдан чин юракдан қувонаман ва сен билан фахрланаман, бахтиёр Ўзбекистоннинг камтарин қизи.

А. ЛОҲУТИЙ.

* * *

● **ХАЛҚИМИЗНИНГ** оригинал таланти, совет саҳнасининг ёрқин юлдузларидан бири Ҳалима Носирова Гулсара образини яратди. У бу ролни 20 йилга яқин вақтдан буён ижро этиб келмоқда. Бу образ Ҳалимахоннинг юрагига яқин, чунки Гулсара Ҳ. Носирова — ўзбек хотин-қизларининг типик вакилидир.

Ҳамид ҒУЛОМ.

* * *

● **ҲАҚСИЗЛИК** ва адолатсизлик ҳукм сурган даврда ёшлиги хазон, номуси ва муҳаббати барбод бўлган, бахтсиз ўзбек қизи Норгул («Бўрон»)нинг ҳақиқий образи СССР халқ артисти Ҳ. Носирова томонидан улкан талантларга хос маҳорат билан яратилган.

Асқад МУХТОР.

* * *

● **САНЪАТИМИЗ** санъаткорларга бой, лекин Ҳалимахоним ўзига хос санъат тарихини, замонини, даврини унинг сингари ҳеч ким куйламади. «Ушшоқ»дан «Меҳнат аҳли»гача, «Тановар»дан, «Мен ўзбек қизиман»гача давр Ҳалимахоним даври бўлиб қолди. У шундай мактаб яратдики, музика, қўшиқ, опера санъатида бу мактаб саодат даргоҳига айланди, бу мактаб йўлига кирганлар кам бўлмади, Ҳалима Ҳалималарга айланди, Ҳамза, Муҳиддин Қори, Тўхтасин Жалилов эккан ниҳоллар етилиб ўз мевасини берди. Ҳалима Носирова ўзбек совет санъати, маданияти, шаъни-шавкатини дунёга ёйди.

Туроб ТЎЛА.

ҚУТЛОВЛАР, ИСТАКЛАР

ФАХРЛАНАМАН

Сора ЭШОНТЎРАЕВА,
Ўзбекистон ССР Театр жамияти правлениеси президиумининг раиси, СССР халқ артисти, СССР Давлат мукофотининг лауреати

—Ҳалима Носирова Назира Алиева, Сайфи Олимов, Ҳакима Хўжаева ва бошқа санъаткорлар билан бирга Боку театр техникумида таҳсил кўриш билан бир қаторда ўша пайтда Озарбайжонда машҳур бўлган саҳна асарлари билан яқиндан танишиб, уларнинг айримларида етакчи ролларни ҳам ўйнади. Натижада, кейинчалик У. Ҳожибековнинг «Аршин мол олон», Ж. Жабборлининг «Ойдин» каби музикали драмалари ўзбек томошабинларига ҳам тақдим этилиб, бу спектакллар халқимизнинг маданий ҳаётида муҳим аҳамиятга эга бўлди.

Ҳалимахон дастлаб драматик асарларда роллар ўйнаган бўлса, аста-секин санъаткор ижодида музикали спектакллар етакчи ўринни эгаллай бошлади. Чунки унинг ноёб мусиқавий овози ана шу саҳна асарлари учун ғоят зарур эди.

Ҳалима Носирова ўзбек опера санъатининг шаклланиши ва унинг эътибор қозонишида жуда катта ҳисса қўшди. Айниқса, Алишер Навоий номидаги театр саҳнасида намойиш қилинган «Тоҳир ва Зуҳра», «Лайли ва Мажнун», «Фарҳод ва Ширин», «Кармен» каби операларда унинг бекиёс истеъдоди камолга етди.

Ҳалимахон ўзининг ширали, тиниқ, юқори пардаларга бемалол кўтарила оладиган ўткир овози билан Иттифоқимиздагина эмас, балки чет элларда ҳам катта шуҳрат қозонди. У иштирок этган концерт ва спектакллар хорижий мамлакатларнинг томошабинлари қалбида ҳам ўчмас из қолдирди.

Ўзбек санъатида ўзига хос мактаб яратган Ҳ. Носирова ҳозирги кунларда ўзидаги бой ижодий тажриба ва маҳоратни ёш авлодга ўргатишда жонбозлик кўрсатмоқда.

Мен Ҳалимахон билан бир саҳнада ижод қилганлигимдан, унга замондош бўлганимдан беҳад фахрланаман. Тиниб-тинчимас, фидоий ва камтарин санъаткорни қутлуғ ёши билан чин юракдан табриклайман.

✦

ТАЪЗИМ

Галия ИЗМАЙЛОВА,
Алишер Навоий номидаги Ўзбекистон ССР Давлат академик опера ва балет Катта театрининг бош балетмейстери, СССР халқ артисти, СССР ва Ҳамза номидаги республика Давлат мукофотларининг лауреати

— БАЛЕТ мактабини эндигина тамомлаб ишга келганимда Ҳалима Носирова «Тоҳир ва Зуҳра», «Лайли ва Мажнун», «Фарҳод ва Ширин», «Улуғ канал» каби опералардаги бош ролларни ижро этар, бу спектаклларда ниҳоятда банд бўлишларига қарамай, биз, ёшларга маҳорат сирларини ўргатар, қимматли ўгитларини аямасдилар. Опа ёшларни саботли ва меҳнатсевар бўлишга руҳлантириб, санъатга бўлган меҳр-муҳаббатимизнинг алангаланишига кўмаклашардилар.

Ҳалима опа қаерда санъатини намойиш қилмасин, ўзининг фавқулодда кучли, ширали, бетакрор овози билан томошабинларни сеҳрлаб олардилар. Хусусан, мен устоз билан Ҳиндистон, Сурия, Ливан, Миср ва бошқа хорижий мамлакатларда ижодий сафарда бирга бўлиб, томошабинлар ўзбек санъаткорининг ажойиб истеъдодига тан беришганининг гувоҳи бўлганман. Ўша сафарларимизда опанинг булбулдай хушовозига оддий кишиларгина эмас, балки таниқли қўшиқчилар ҳам қойил қолишган эди.

Ҳалима Носирова ноёб истеъдод соҳибаси бўлиш билан бирга ҳамиша хушчақчақ, меҳрибон ва одамийлиги кучли инсондир. Опа билан республикамизнинг турли шаҳар ва қишлоқлари, бошқа кўпгина жойларда ҳамроҳ бўлиб, у кишининг ҳеч қачон нолиганликларини эшитган эмасман. Опа самолёт, поезд ёки машинадан тушган заҳотиёқ, ўзларини жуда бардам тутиб саҳнага чиқаверар, овозлари ҳам аста-секин очилиб кетарди.

Ҳеч кимни Ҳалима опага тенглаштириб бўлмайди. Санъаткорнинг ширали овози, ҳар бир сўзнинг маъно товланишларини юракдан ҳис этиши, ҳис-ҳаяжон билан чиройли гапиришларини биронта санъаткорга таққослаш мушкул.

Театримизнинг аҳил коллективи номидан устоз санъаткорни қутлуғ тўйлари билан муборакбод этарканман, Ҳалима опанинг бекиёс истеъдоди ва мен каби шогирдларига кўрсатган ғамхўрлиги қаршисида таъзим қиламан.

САНЪАТКОРГА МАКТУБ

ЮРАК СЎЗЛАРИМИЗ, СИЗГА!

БАҒРИ кенг, қалби пок, инсонпарвар мураббиямиз Ҳалима опа! Мана бир неча йилдирки, юқори малакали санъаткорларни тарбияловчи олий мактабда Сиз билан бирга ишлаб келамиз. Бу давр ичида Сизнинг мазмунли суҳбатларингиз, ғоят фойдали ўгитларингиз ўзбек опера ва қўшиқчилик санъатида бекиёс талант соҳиби эканлигингизни яна бир бор исботлайди. Сиз Октябрь инқилобини севиниб кутиб олган, янги ҳаёт нашидасидан тўлиб-тошиб куйлаган, бутун борлиғингизни санъатга бахшида этишга бел боғлаган инсонсиз.

Йигирманчи йилларнинг суронли онларида ўзбек қўшиқчилик ва опера санъатини янги шакл ва мазмунда ривожлантиришдек олижаноб ишда биринчилардан бўлиб отилиб чиққан улкан жасорат соҳиби эдингиз. Халқ оғзаки ижодиёти асарларидаги янги турмуш мотивларини таранум этувчи терма ва қўшиқларни биринчи бор Сиз жўшиб куйлагансиз, қалбингиздаги ҳарорат Сизни шеърлар ёзишга, жозибали рақслар оламига етаклаган эди. «Солдатга», «Тор қафасдан қутулдик» каби ўнлаб қўшиқларингиз ўзбек халқи орасида оммалашиб кетган эди.

Ўзбек совет опера санъатидаги бекиёс ўрнингиз, образ яратишдаги тенгсиз маҳоратингиз, ўзбек классик ва ҳозирги замон шеъриятидан сараланган асарлар асосидаги оромбахш оҳанглар билан йўғрилган қўшиқларингиз санъатсевар халқимиз қалбида муҳрланиб қолган. Ўткир ва тиниқ, ширали ва жозибадор овозингиздан жило топиб, Сизга шуҳрат келтирган ўша «Чоргоҳ», «Тановар», «Ўзганча», «Самарқанд уššоғи», «Фиғон», «Чаман ичра» сингари юзга яқин қўшиқларингиз қайси бир тирик жонга маънавий озуқа бермаган, дейсиз?! Ана шу қўшиқлар Сизга «Ўзбекистон булбули» деган ноёб номни берди.

Дарвоқе, Сизни мураббий ҳам дедик. Бу сўз тагида кўп маъно бор. Унда ёш авлодга сидқидилдан таълим берувчи қалбидарё муаллим ҳам, ҳаёт йўлини аллақачонлар топиб олганларга ўгит бериб, тўғри йўл кўрсатиб меҳрибонлик қилувчи қалб эгаси ҳам мужассам.

Ҳа, Сиз эл эъзозлаган мураббий сифатида не-не санъаткорларга шуҳрат келтирмадингиз, Сизнинг кўмагингиз, холисона маслаҳатларингиз, санъат йўлидаги талабчанлик ва фидойилигингиздан баҳраманд бўлган машҳур санъаткорлар, кўплаб нозик қалб эгалари Сизнинг тенгсиз санъатингиз, миннатсиз кўмагингиз ва қайноқ қалбингиз олдида таъзим қиладилар.

Шуни таъкидлаш жоизки, ҳали шу кунгача совет санъати тарихида Сиздан бошқа ҳеч бир санъаткор ўн етти ёшида «республикада хизмат кўрсатган артист», ўн тўққиз ёшида «Ўзбекистон ССР халқ артисти» ва йигирма уч ёшида «СССР халқ артисти» деган юксак унвонларга молик бўлган эмас.

Муҳтарам Ҳалима опа, Сиз ҳозирда ўзингизнинг хайрли ишингиз — ёш санъаткорлар, бўлажак ўринбосарлар тарбиялашдек педагогик иш билан банд экансиз, ҳар бир дарс ва машғулотингиздан студент-ёшлар мамнун. Ҳар қандай кучли ва баланд, тиниқ ва ширали овоз соҳиби бўлган ижрочи Сизнинг қалбни ром этувчи қўшиқларингиздан руҳ олади. Сиз фақат қўшиқ айтиш, образ яратишдек нозик сирларни ёшларга ўргатибгина қолмай, айни чоқда уларга одамийлик, санъатни қадрлаш бобида ҳам талабчанлик билан сабоқ бермоқдасиз.

Санъат йўлидаги бетакрор жасоратингиз, тенгсиз талантингизни қадрлаган ҳолда, азиз Ҳалима опа, ҳаётингизнинг 70 баҳори билан қутлаймиз, саломатлигингиз мустаҳкам бўлишига тилакдошмиз.

Ҳайдарали УЗОҚОВ,
Асад АЗИМОВ,
А. Н. Островский номли Тошкент Давлат театр ва рассомчилик санъати институтининг доцентлари.

● **ХАЛҚИМИЗНИНГ севимли санъаткори Алишер Навоий номли театр саҳнасида яратган жозибали образлари орасида «Фарҳод ва Ширин» операсидаги Ширин Ҳалима Носирова ижодида катта воқеа бўлди. Суратда: шу спектаклдан бир кўриниш. Ширин — Ҳалима Носирова, Фарҳод — Карим Зокиров.**

О. Горлин фотоси.

ЭЛ АРДОҒИДА

ҲАР САФАР СССР халқ артисти Ҳалима Носирова ижро этган қўшиқларни тингласам, кўз ўнгимда Катта Фарғона канали ва Фарҳод ГЭСи қурилишларида қатнашган йилларим гавдаланади. Зеро, севимли санъаткоримиз ўша бунёдкорлик йилларида тез-тез ҳузуримизга ташриф буюрар, ўзининг бетакрор ёқимли овози, жозибадор санъати билан меҳнаткашларимизни янада унумлироқ ишлашга даъват этар эди. Шу боисдан биз, кекса авлод вакилларига Ҳалимахонимнинг ўзи ҳам қўшиқлари каби азиз ва қадрлидир.

Мен бугунги қувончли дамларда эл меҳрини қозонган, санъатда ўз мактабини ярата олган оддий ўзбек қизини самимий табриклайман, ижодий парвозига муваффақиятлар тилайман.

Б. ОТАХОНОВ,
Республикада хизмат кўрсатган пахтакор, Бекобод районидаги «Далварзин» совхозининг бригада бошлиғи.

ҚЎШИҚЛАРИ ИЛҲОМБАХШ

РЕСПУБЛИКАМИЗНИНГ улкан иншоотларини бунёд этишда халқимизнинг меҳнатсевар фарзандлари билан бир қаторда атоқли хонанда, созанда ва рақс усталари ҳам муносиб ҳисса қўшиб келмоқдалар. Чунки қўшиқсиз ҳаётни, шунингдек, унумли меҳнатни ҳам тасаввур этиш асло мумкин эмас. Меҳнаткашларни ғайрат билан ишлашга илҳомлантириб, ўз санъати билан халқимизнинг меҳр-муҳаббатини қозонаётган атоқли санъаткорлар сафида СССР халқ артисти Ҳалима Носированинг муносиб ўрни бор.

Айниқса, радио ва телевидение ҳозирги пайтдагидек оммалашмаган бир даврда Ҳалима Носированинг халқ орасида шуҳрат қозонган қўшиқлари ёзилган пластинкалар қўлдан-қўлга, хонадондан-хонадонга ўтар, санъат иштиёқмандлари Ҳалима опанинг ўз оғзидан қўшиқ эшитишни орзу қилардилар. Бу атоқли санъаткор қатнашадиган концертлар томошабинлар билан ҳамиша гавжум бўлиб кетарди.

Халқимизнинг севимли санъаткори бугун ўзининг 70 ёшлик тўйини нишонлаётган экан, биз, ишчилар Ҳалима Носированинг ажойиб қўшиқлари доимо жаранглаб туришига қатъий ишонамиз.

М. ТУРОБОВ,
СССР 50 йиллиги номидаги «Тошкент трактор заводи» ишлаб чиқариш бирлашмасининг созловчиси, КПСС XXVI съезди делегати.

ХАЛҚАРО АҲВОЛ

СССРНИНГ ТИНЧЛИК ВА ҲАМКОРЛИККА ИРОДАСИ ҚАТЪИЙ

● ВАРШАВА. Европада ишонч ва хавфсизликни мустаҳкамлаш тадбирларига ҳамда қуролсизланишга бағишлаб Стокгольмда ўтказилаётган конференция халқаро кескинликни юмшатиш йўлидаги муҳим омил бўлиб қолиши мумкин, деб ёзади Польшада чиқадиган «Речь посполита» газетаси. Конференцияда Совет Иттифоқи ўртага қўйган кенг, амалий программа ана шундай ишонч туғдиради. Бу анжуманнинг муваффақияти Европа қитъасида ва бутун дунёда пайдо бўлган ядро уруши хавфи тугатилишига боғлиқ.

Барча томонларнинг халқаро муносабатларда куч ишлатмаслик тўғрисида очиқравшан баёнот беришларигина Шарқ билан Ғарб ўртасидаги кескин муносабатларда муҳим ўзгартишларга олиб бориши мумкин, деб таъкидлайди газета. НАТОга аъзо бўлган мамлакатлар СССРдан ўрнак олиб ўз зиммаларига ядро қуролини биринчи бўлиб ишлатмаслик мажбуриятини қабул қилсаларгина халқларнинг ҳақиқий хавфсизлиги таъминланади. Фақат шундагина Европа территориясидан ракета-ядро қуролини батамом йўқ қилиб ташлаш учун амалий қадамлар қўйиш мумкин бўлади.

● ОСЛО. Совет Иттифоқининг Стокгольм конференциясидаги позицияси ва Совет делегацияси ўртага қўйган бир қанча жуда муҳим ташаббуслар СССРнинг Европада тинчлик ва ҳамкорликка бўлган иродаси қатъий эканини яна бир бор намойиш этди, деб ёзади Норвегияда чиқадиган «Фрихетен» газетаси. Мазкур газета Совет Иттифоқининг ташқи сиёсати АҚШнинг йўлидан фарқли ўлароқ қатъий ва изчил эканлигига эътиборни қаратади.

(ТАСС).

РАНГ-БАРАНГ ОЛАМ

ЯНА НОН ҲАҚИДА...

● ВЕНГРИЯНИНГ Гарвард университети олимлари олиб борган тадқиқотлар қизиқ натижа берди. Маълум бўлишича, нон киши асаб системасини тинчлантириш хусусиятига эга экан. Олимлар фикрини қатор медицина муассасаларининг врачлари ҳам тасдиқладилар. Улар болаларга уйқу олдидан озроқ енгил ҳазмли нон маҳсулотлари беришни мақсадга мувофиқ деб ҳисобламоқдалар.

АФСОНАЛАР ТАСДИҚЛАНДИ

● ҚАДИМГИ ҳинд достони «Махабхарата» афсона эмас. Унда ҳақиқатан бўлган воқеалар баён этилади. Ҳинд археологи В. Лал 30 йиллик тадқиқот ишларини якунлаб, шундай хулосага келди: «Махабхарата» шоҳ Бахарата авлодларининг ҳокимият учун олиб борган кураши тарихини ёритади. Профессор Лал поэмада эслатиб ўтилган жойларда қазиш ишлари олиб борди ва ўша воқеалар эрамиздан аввалги VIII—IX асрларда содир бўлганлигини аниқлади.

БОЧКАДА САЁҲАТ

● ИНГЛИЗ Эрик Петерсонга рул ва унча катта бўлмаган елкан билан таъминланган пластмасса бочкада Атлантика океанини сузиб ўтиш учун 47 кун кифоя қилди. Уни Кариб денгизининг Гваделупа қирғоқларидаги балиқчилар топиб олдилар.

Петерсон бочкада ўзини жуда ноқулай ҳис қилган. Ҳаракатлари жуда чекланганлиги туфайли вақти-вақти билан «кемаси» атрофида сузиб турган.

«Смена» журналидан.

СПОРТ

ХАЛҚАРО ТУРНИР СОВРИНДОРЛАРИ

● СТРАСБУРГДА «Олтин кубок» соврини учун сузувчиларнинг халқаро мусобақаси бўлиб ўтди. Бунда СССР, Англия, Франция, Италия, ГДР, Нидерландия, Люксембург, Финляндия ва бошқа мамлакатларнинг спортчилари иштирок этди. Мамлакат терма командаси сафида тошкентлик Сергей Заболотнов билан Лариса Белоконлар ҳам қатнашдилар. Сергей Заболотнов 200 метрга чалқанча усулда сузишда 2 минут 01,56 секунд натижа билан ғолиб келди. Лариса Белоконь эса 200 метрга брасс усулида сузишда иккинчи бўлди. Бу сафар у командадоши, украиналик Л. Деревянкодан 0,12 секунд орқада қолди. Умуман 200 метрга брасс усулида сузишда бу икки спортчи мамлакатимизда энг кучлилардан ҳисобланади. Дугоналар худди келишиб олгандек галмагалдан ғалаба қозонадилар.

Совет спорти шарафини ҳимоя қилган олимпиада чемпиони Владимир Сальников шунингдек, Алексей Филонов, Дмитрий Волков, Людмила Горчакова ва бошқалар ҳам турли масофаларга бўлган беллашувларда ғолиб келишди.

ЎРИНБОСАРЛАР КЎРИГИ

● «БУРЕВЕСТНИК» кўнгилли спорт жамиятининг болалар ва ўсмирлар спорт мактаблари ўртасида ўтказилган шахсий команда биринчилигида Москва, Днепропетровск, Краснодар, Челябинск, Олмаота, Тошкент ва бошқа шаҳарларнинг ўқувчилари иштирок этишди. Тошкент области вакиллари ўртасида ёш иқтидорли Ольга Никитина мастерликка номзод программаси бўйича қатнашиб, 71,05 балл билан умумий иккинчи бўлди. Ольга айрим машқларда — хари устида ва эркин машқда ҳам икки марта ҳурмат шоҳсупасининг иккинчи поғонасига кўтарилди.

БАСКЕТБОЛЧИЛАР ЧЕМПИОНАТИ

● КАУНАСДА олий лига вакилларининг финал ўйинлари давом этмоқда. Тошкентнинг «Университет» командаси навбатдаги турда Киев армиячилари билан учрашиб, 62:79 ҳисобида мағлубиятга учради. Бугун вакилларимиз Тбилиси динамочилари билан ўйнайдилар.

Редактор ўринбосари
С. Ғ. МУСАЕВ.

ТЕЛЕВИЗИОН ПРОГРАММАЛАР

ДУШАНБА

30 ЯНВАРЬ

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 «Эртак ҳузурида меҳмонда».
10.40 Давлат Кубань казаклар хори куйлайди.
11.40 «Мўъжизасиз-мўъжизалар».
12.40 Н. Мясковский. 27-симфония.
13.20—13.25 Янгиликлар.

* * *

15.00 Янгиликлар.
15.20 «Қишлоқ уфқлари». Ҳужжатли фильмлар: «Чечеул—қадрдон қишлоқ», «Галя».
15.50 Татаристон АССР халқ артисти Г. Ильясов куйлайди.
16.10 «Оналарнинг мактаби».
16.45 «Горнчилар, қаердасиз!»
17.25 «Стадион ҳамма учун».
17.55 «Машъала тутган». Телевизион ҳужжатли фильм.
18.45 «Ишлар ва одамлар». «Мамлакатга кўплаб қоғоз етказиб берайлик». Кондопож целлюлоза-қоғоз комбинатининг иш тажрибаси ҳақида.
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 Ҳужжатли фильм.
19.50 «Болалар уйининг бекаси». Телевизион бадиий фильм премьераси. 1-серия.
21.30 «Время».
22.05 «Болалар уйининг бекаси». 2-серия.
23.40—24.00 «Дунё воқеалари».

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15 — 9.35 «Ўз баландлигингни топ». Ҳужжатли фильм.
10.05 — 10.35 «Рус тили».
11.05 — 11.35 Илмий-оммабоп фильмлар: «Сувсарнинг ранги қанақа?», «Фагилар микробларга қарши».
12.05 — 12.40 «Фан ва турмуш».
15.05 — 15.35 «Менга таянч нуқтасини беринг». 2-кўрсатув.
16.20 — 16.25 Янгиликлар.

* * *

18.30 Янгиликлар.
18.45 «Ўсимликлар олами».
19.30 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!»
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 «Халқаро панорама».
21.30 «Время».
22.05 СССР халқ артисти И. Богачёва ҳамда МТ ва БРнинг катта симфоник оркестри ижросида концерт.
23.15 «Ростов Великий». Телевизион ҳужжатли фильм.
23.30 — 00.15 Баскетбол бўйича СССР чемпионати. Хотин-қизлар. ТТТ — МАСК. Вильнюсдан олиб кўрсатилади.

● ЎзТВ I

17.25 Кўрсатувлар программаси.
17.30 «Пионерлар мамлакатида».
18.00 Янгиликлар.
18.10 Совет Армияси жангчилари учун. «Бурчга садоқат».
18.35 «Ноз-неъмат бунёдкори».
19.00 Татар композитори Рефат Ибодлаев билан учрашув. Концерт.
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Совет турмуш тарзи». Кинопрограмма.
20.30 «Ахборот».
20.50 Ўзбекистон телевидениеси ва радиоси мақомчилар ансамблининг концерти.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Бугун оламда нима гап!» Халқаро аҳвол кундалиги.
22.20 «Ижод саҳифалари». Ўзбекистон халқ ёзувчиси Назир Сафаров.
23.25 Янгиликлар.

● ЎзТВ II

9.00 — 16.25 МТ II
17.50 Кўрсатувлар программаси.
17.55 Ўқитувчилар учун консультация.
18.25 «Музга чизилган расм». Телефильм.
18.35 Врач маслаҳати.
18.50 «Григорий Гринев олмалари». Телефильм.
19.20 «Сайловдан сайловгача». Тошкент шаҳар Собир Раҳимов районидаги 77/77 сайлов участкаси агитпунктидан репортаж.
19.40 «Олтин винт». Телефильм.
20.00 Янгиликлар.
20.20 СССР халқларининг куйлари.
20.50 «Чинор». Илмий-оммабоп программа (рус.).
21.20 «Боксда дуранг бўлмайди». Телефильм.
21.30 МТ II

ҲУРМАТЛИ ТЕЛЕТОМОШАБИНЛАР! Ўзбекистон ССР Телевидение ва радио эшиттириш Давлат комитети ўз программаларига ўзгаришлар киритиши мумкин.

СЕШАНБА

31 ЯНВАРЬ

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 «Горнчилар, қаердасиз!»
10.20 «Болалар уйининг бекаси». Телевизион бадиий фильм. 1- ва 2-сериялар.
13.35—13.40 Янгиликлар.

* * *

15.00 Янгиликлар.
15.20 «Беш йиллик — ҳар биримизнинг ишимиз». Ҳужжатли фильмлар: «Мақсад ва ҳаракат бирлиги», «Партия топшириғи», «Эътиборингизни жалб этаман...».
16.20 «Концерт залида — мактаб ўқувчилари».
17.10 «Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар».
17.35 СССР халқларининг қўшиқлари ва рақслари.
18.05 «Москва бўйлаб саёҳат. Ленин проспекти». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси.
18.25 «Расмларда қуёш акси бор».
18.40 «Поэзия». Н. Старшинов.
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Сайловлар олдидан».
19.40 «Сенга серенада куйлаб бераман». Концерт.
20.10 «Бой, камбағал...» Тўрт серияли телевизион бадиий фильм премьераси. И. Шоунинг романи асосида. 1-серия.
21.30 «Время».
22.05 «Самода ва ерда». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси.
23.10 — 23.30 «Дунё воқеалари».

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15 — 9.35 «Камолик Гамлет». Телевизион ҳужжатли фильм.
11.35 «АБВГДейка».
12.30 «Шахмат мактаби».
13.00 — 13.30 В. В. Маяковский. «Мен кашф этган Америка».
15.00 Тарих саҳифалари. «Мен шу қудратнинг бир заррасиман». (Партия сафларига ленинча чақириқнинг 60 йиллигига).
15.40 «Совет тасвирий санъати».
16.25 — 16.30 Янгиликлар.

* * *

18.30 Янгиликлар.
18.50 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
19.35 Велоспорт бўйича СССР чемпионати.
20.00 «Ҳамдўстлик». Телевизион журнал.
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин кичкинтойлар».
20.45 Тўпли хоккей бўйича Европа чемпионларининг кубоги. Финал. «Енисей» (Красноярск) — «Болтик» (Швеция). 2-тайм. Кемеродан олиб кўрсатилади.
21.30 «Время».
22.05 «Актриса». Бадиий фильм.
23.20 — 23.55 Концерт.

● ЎзТВ I

11.00 «Ахборот».
11.20—12.30 «Ер ва эл». Кинопрограмма.
13.00 «Миллионни қандай сарфлаш керак». Телефильм.
13.20 Мактаб ўқувчилари учун. «Ёш табиатшунослар».
13.50 Янгиликлар.

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.15 Мультфильм.
18.25 «Кино оламида».
19. 30 «Ахборот» (рус.)
19.45 «Ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлаш — умумхалқ иши» (рус.).
20.15 «Қароқчилар ва созандалар». Катталар учун мультфильм.
20.30 «Ахборот».
20.50 Республикада хизмат кўрсатган артист Х. Қодирова ва Х. Юсупова концерти.
21.30 Москва. «Время».
22.05 А. Абдуллин. «Ўн учинчи раис». Ҳамза номли Ўзбек Давлат академик драма театрининг спектакли.
23.55 Янгиликлар.

● ЎзТВ II

9.00—16.30 МТ II
17.50 Кўрсатувлар программаси.
17.55 «Ҳамиша соғ бўл». Телефильм.
18.25 Ўқитувчилар учун консультация.
18.55 «Табиат билан дўстлашиб». Телефильм.
19.10 «Қишлоқ ҳаёти» (рус.).
19.30 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Биз — 80-йиллар комсомоллари».
20.00—20.20 Янгиликлар.
20.50 «Озиқ-овқат программаси — халқ фаровонлигининг асоси» (рус.).
21.20 «Музликларнинг куйи ҳам...». Телефильм.
21.30 МТ II

ЧОРШАНБА

1 ФЕВРАЛЬ

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 «Концерт залида — мактаб ўқувчилари».
10.30 «Бой, камбағал...» Тўрт серияли телевизион бадиий фильм. 1-серия.
11.45 «Саёҳатчилар клуби».
12.45—12.50 Янгиликлар.

* * *

15.00 Янгиликлар.
15.20 «Саксонинчи йиллар коммунистлари». Ҳужжатли фильмлар: «Сермашаққат ер», «Сиёсий ўқувда кўргазмалилик».
16.05 Венгер фольклор коллективларининг чиқиши.
16.30 «Билимимиз — қудратимиз». Телевизион журнал.
17.20 Бутуниттифоқ ва халқаро конкурслар лауреати А. Циганков чалади (домра).
17.45 «Иш билан синаш». Телевизион ҳужжатли фильм.
18.15 «Хотира». Совет Иттифоқи Қаҳрамони А. Матросов жасорати ҳақида телевизион очерк.
18.30 «... 16 ёшгача ва ундан катталар».
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 Г. Свиридов. Оркестр ижроси учун кичик триптих.
19.40 «Ҳозирги замон ва ишчилар ҳаракати».
20.15 «Бой, камбағал...» Телевизион бадиий фильм премьераси. 2-серия.
21.30 «Время».
22.05 Бокс бўйича халқаро учрашув. СССР — АҚШ терма командалари. Киевдан олиб кўрсатилади.
23.15 «Дунё воқеалари».
23.30—00.05 «Спорт ҳафталиги».

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15 — 9.35 «Муваффақият формуласи». Телевизион ҳужжатли фильм (Тошкент).
12.05 — 12.35 «Оила ва мактаб». Телевизион журнал.
16.25 — 16.30 Янгиликлар.

* * *

18.30 Янгиликлар.
18.45 «Жонли сатрлар». С. Шчипачев ижоди ҳақида. Фильм-концерт.
19.30 «Қоидадан мустасно». Телевизион ҳужжатли фильм.
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 «Сиз яратган боғ».
21.10 «Қорақум капитанлари». Телевизион ҳужжатли фильм.
21.30 «Время».
22.05 — 23.25 «Бегайин одам». Телевизион бадиий фильм премьераси.

● ЎзТВ I

11.00 «Ахборот».
11.20—11.30 «Бузулук ўрмони». Телефильм.
12.00 «Сўз кетидан сўз келар». Рус тилида сўзлашишга ўргатиш.
12.20—12.30 «Кама тонглари». Телефильм.
13.00 «Кўксерек». Бадиий фильм.
14.35 Янгиликлар.

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.15 «Тенгдошларинг ижоди».
18.45 Қўғирчоқ фильм.
19.05 КПСС Марказий Комитетининг декабрь (1983 й.) Пленуми қарорлари — ҳаётга! «Халқ истеъмоли молларига — юқори сифат».
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «1983 йил шеърияти». Адабий кўрсатув.
20.30 «Ахборот».
20.50 Ёш ижрочилар концерти.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Бугун оламда нима гап!» Халқаро аҳвол кундалиги.
22.20 Телетомошабинларнинг талабларига биноан. Ойбек. «Навоий». Кўп серияли видеофильм. 1-серия.
23.55 Янгиликлар.

● ЎзТВ II

9.00—16.30 МТ II
18.05—18.10 Кўрсатувлар программаси.
18.45 «Болалик». Бадиий фильм (рус.).
20.00 Янгиликлар.
20.20 «Беш йиллик ишлари ва одамлари» (рус.).
20.50 «АБС, ЭҲМ ва воситачи», «Далаларда ҳали оппоқ қор...» Телефильмлар.
21.30 МТ II

ПАЙШАНБА

2 ФЕВРАЛЬ

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 Халқаро конкурс лауреати Л. Курдюмова куйлайди.
10.05 Илмий-оммабоп фильмлар: «Мен нега буни ихтиро қилдим», «Биз бахтли эдик. Н. Подвойский».
10.45 «Бой, камбағал...» Телевизион бадиий фильм. 2-серия.
12.00 «Евгений Нестеренко санъати». Фильм-концерт.
13.00—13.05 Янгиликлар.

* * *

15.00 Янгиликлар.
15.20 Социалистик мамлакатлар ҳужжатли фильмлари: «Карл Маркс-Штадт кеча ва бугун» (ГДР), «Танишинг: Игнац Бизмайер» (ЧССР), «Панагюрнинг олтин хазинаси» (БХР).
16.00 «Ўсмирлар ижоди».
16.25 «Шри Ланка — ажойиб орол». Киноочерк.
16.50 Мультфильм.
17.00 «Давлат ишлари — халқ ишлари». «Депутат ҳаммаси учун жавобгар».
17.30 Д. Шостакович. 3-торли квартет.
18.10 «Шахмат мактаби». Оқ руҳ.
18.40 Мактаб ўқувчиларининг Меҳнат Шуҳрати орденининг тўла кавалери, «Компрессор» заводининг токари В. А. Лунев билан учрашуви.
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Миллионлар ленинча университети». «Социалистик экономикани бошқариш».
20.05 «Бой, камбағал»...». Телевизион бадиий фильм премьераси. 3-серия.
21.30 «Время».
22.05 Ленинграддан музикали кўрсатув.
23.10—23.30 «Дунё воқеалари».

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15 — 9.35 «Олов биз учун». Илмий-оммабоп фильм.
12.00 «Оналарнинг мактаби».
12.30 — 12.45 «Дизайнерлар». Илмий-оммабоп фильм.
15.05 «Барбод бўлган экспедиция». Бадиий фильм. Субтитр билан. 1-серия.
16.10 — 16.15 Янгиликлар.

* * *

18.30 Янгиликлар.
18.50 «Қишлоқ янгиликлари».
19.55 «Дунё ва ёшлар».
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 «Доғистон чиройи». Фильм-концерт премьераси.
20.55 «Кўплаб сифатли товарлар етказиб берайлик».
21.30 «Время».
22.05 — 23.30 «Чанги изидан четлама». Телевизион бадиий фильм премьераси (ГДР).

● ЎзТВ I

11.00 «Ахборот».
11.20 «Болалар денгизни орзу қилишади». Фильм-концерт.
11.50 Болалар учун. «Бойчечак».
12.25 «Болаликка саёҳат». Бадиий фильм (рус.).
13.50 Янгиликлар.

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.15 Қўғирчоқ фильм.
18.25 «Сўз кетидан сўз келар». Рус тилида сўзлашишга ўргатиш.
18.45 «Бригада пудрати амалда». «Узтрансспецстрой» бирлашмаси коллективининг иш тажрибасидан (рус.).
19.15 «Дала ишлари кундалиги».
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Диалог». Рассом А. Мирзаев.
20.15 «Қадрдон ўлка». Манзарали фильм.
20.30 «Ахборот».
20.50 Ўзбекистон артистлари ижросида Шарқ халқларининг қўшиқлари ва рақслари.
21.30 Москва. «Время».
22.05 Ойбек. «Навоий». Кўп серияли видеофильм. 2-серия.
23.10 Янгиликлар.

● ЎзТВ II

9.00—16.15 МТ II
17.55 Кўрсатувлар программаси.
18.00 «Камчатка меридиани». Телефильм.
18.50 Реклама.
19.00 «Ўспиринлик». Бадиий фильм (рус.).
20.00 Янгиликлар.
20.20 Классик куй саҳифалари.
20.50 «Совет хотин-қизлари». Кинопрограмма.
21.30 МТ II

ЖУМА

3 ФЕВРАЛЬ

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 Мактаб ўқувчиларининг Меҳнат Шуҳрати орденининг тўла кавалери, «Компрессор» заводининг токари В. А. Лунев билан учрашуви.
10.15 П. И. Чайковский. Торли оркестр ижроси учун серенада.
10.50 «Бой, камбағал...». Телевизион бадиий фильм. 3-серия.
12.15 «Уч тулпор учарди». Концерт.
12.45 — 12.50 Янгиликлар.

* * *

15.00 Янгиликлар.
15.20 «Анъаналар ворислари». Ҳужжатли фильмлар: «Бир умрга ёдда қолади...» (Шарқий Сибирь кинохроника студияси), «Бир кун ва бир умрга» (Тошкент).
15.55 А. Яшин. Асарлари саҳифаларида.
16.45 Куба артистларининг концерти.
17.20 «Рус тили».
17.50 «Подмосковье қишлоқларининг бугунги ва эртанги куни».
18.20 «Ўрмон комплекси муаммолари». СССР Олий Советининг депутати, СССР ФАнинг мухбир-аъзоси А. С. Исаев билан суҳбат.
18.35 «Эртак ҳузурида меҳмонда».
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 «Сайловлар олдидан».
19.45 «Фан ва турмуш».
20.15 «Бой, камбағал...» Телевизион бадиий фильм премьераси. 4-серия.
21.30 «Время».
22.05 «Олти соат дарс, бешта танаффус билан». Ўқитувчилик касби ҳақида телевизион ҳужжатли фильм премьераси.
23.15 «Дунё воқеалари».
23.30—00.35 Чет эл эстрадасининг куйлари ва оҳанглари.

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15 — 9.35 «Спартак Калачев чизади». Телевизион ҳужжатли фильм.
10.00 — 10.10 «Музликларнинг куйи ҳам». Илмий-оммабоп фильм.
12.05 — 12.40 «Сенинг ленинча кутубхонанг». «Америка ишчиларига мактуб».
15.15 «Теберда, қўриқхона жойлар». Илмий-оммабоп фильм.
15.35 «Йозеф Гайдн».
16.20 — 16.25 Янгиликлар.

* * *

18.30 Янгиликлар.
18.45 «Урушдан кейин шунча ўтса ҳам...». Музикали-адабий композиция.
19.30 «Саёҳатчилар клуби».
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 «Пианиночи В. Овчинников чалади».
20.55 «Чкалов биринчи марта учиб ўтган». Телевизион фильм.
21.30 «Время».
22.05 — 00.20 «Бир сафарлик шофер». Телевизион бадиий фильм 1- ва 2-сериялар.

● ЎзТВ I

11.00 «Ахборот».
11.20—12.30 «Камадаги шаҳар», «Яна бир бор Байкал ҳақида». Телефильмлар.
13.00 Мактаб ўқувчилари учун. «Светофор» (такрорий).
14.00 Янгиликлар.

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.15 Мультфильм.
18.20 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Комсомол менинг тақдиримда» (такрорий).
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Чорвачилик — зарбдор фронт».
20.00 «Дунё воқеалари».
20.30 «Ахборот».
20.50 «Лазги» ашула ва рақс ансамблининг концерти.
21.30 Москва. «Время».
22.05 Ойбек. «Навоий». Кўп серияли видеофильм. 3-серия.
23.15 Янгиликлар.

● ЎзТВ II

9.00—16.25 МТ II.
18.10 Кўрсатувлар программаси.
18.15 «Ҳосил байрами». Телефильм.
18.30 «Ёшлик». Бадиий фильм (рус.).
20.00 Янгиликлар.
20.25 «Биласизми, мен учун қанчалар қадрдонсиз». Музикали телефильм.
21.10 «Чавандозлигим ёдимда». Телефильм.
21.30 МТ II

ШАНБА

4 ФЕВРАЛЬ

● МТ I

9.00 «Время».
9.35 «Спортлото»нинг 5-тиражи.
9.45 «Бой, камбағал...» Телевизион бадиий фильм. 4-серия.
10.55 «Федотов қишлоғининг сирлари». Телевизион ҳужжатли фильм.
11.55 «Рассомлар ҳақида ҳикоялар».
12.20 «Биргаликда аҳил оиламиз».
12.50 «Темирчи». Телевизион ҳужжатли фильм премьераси.
13.20 «Дунё воқеалари».
13.35 Д. Кабалевский. Виолончель ва фортепьяно ижроси учун соната.
14.05 «Инсон. Ер. Коинот».
14.50 «Оила ва мактаб». Телевизион журнал. «КПСС Марказий Комитетининг мактабни ислоҳ қилиш тўғрисидаги Лойиҳасини муҳокама қиламиз».
15.20 Болалар учун фильм. «Толя Клюквиннинг саргузаштлари».
16.25 «Ҳамдўстлик» телевизион журнали.
16.55 Концерт.
17.25 Мультфильмлар.
17.55 Сиёсий шарҳловчи Л. А. Вознесенский суҳбати.
18.25 «Ўртоқ қўшиқ» Бутуниттифоқ телевизион конкурси.
19.05 «Ҳайвонот оламида».
20.05 «Валерий Чкалов». Бадиий фильм.
21.30 «Время».
22.05 «Кинопанорама».
23.50 — 24.00 Янгиликлар.

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15 «Агар соғлом бўлай десанг».
9.30 Телевизион ҳужжатли фильмлар: «Гродно, сентябрь», «Рангли тошлар».
10.05 «Тонгги почта» музикали кўрсатуви.
10.35 ЛАТВИЯ ТЕЛЕВИДЕНИЕ СТУДИЯСИНИНГ ПРОГРАММАСИ.
11.35 В. Гусев. «Москвада баҳор». Ленсовет номли Ленинград Давлат театрининг фильм-спектакли.
13.20 «Павлово-посадск рўмоли ҳақида қисса».
13.35 «Советская Россия» газетасининг соврини учун тўпли хоккей бўйича халқаро турнир. СССР — Норвегия терма командалари. 2-тайм. Кемероводан олиб кўрсатилади.
14.20 «Крилов масаллари ва ҳазил қўшиқлар». Фильм-концерт.
15.25 «Бизнинг уйимизда». Телевизион кўрсатув.
16.25 М. Мунтян куйлайди.
16.50 «Инсон — замин соҳиби».
17.50 «Музикали киоск».
18.20 Илмий-оммабоп фильмлар.
18.45 «Здоровье».
19.30 Балет артистларининг концерти.
20.15 «Халқаро обзор».
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 «Варадеро-83». Кубада халқаро музика фестивали.
21.30 «Время».
22.05 Санъат усталарининг концерти.
23.10 «Қадимий Владимир тупроғида». Телевизион ҳужжатли фильм.
23.30 — 00.05 Классик кураш бўйича СССР чемпионати. Минскдан олиб кўрсатилади.

● ЎзТВ I

10.00 «Ахборот».
10.25 Наманган Маданият уйининг «Бўстон» фольклор ансамбли ижро этади.
10.55 «Шахмат мактаби».
11.25 «Оқ бўрилар». Бадиий фильм.
13.00 «КПСС Марказий Комитетининг мактабни ислоҳ қилиш тўғрисидаги Лойиҳасини муҳокама қиламиз». «Халқ ўқитувчиси».
13.25 «Еттинчи жин». Муқимий номли Ўзбек Давлат музикали театрининг спектакли.

* * *

18.00 Кўрсатувлар программаси.
18.05 Мультфильм.
18.15 Болалар учун. «Ўйлаб топ» (рус.).
18.45 «Оламга саёҳат». Кинокўрсатув.
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 Ўзбекистон санъат усталари ва ижрочи ёшлар концерти. В. И. Ленин номли СССР Халқлари Дўстлиги саройидан трансляция пайтида ёзиб олинган.
20.30 «Ахборот».
20.50 Ўзбекистон санъат усталари ва ижрочи ёшлар концертининг давоми.
21.30 Москва. «Время».
22.05 Ойбек. «Навоий». Кўп серияли видеофильм. 4-серия.
23.15 «Жилонинг яратилиши». Телефильм.
23.25 Кўрсатувлар программаси.

● 18.00—21.30 Тожикистон телевидениесининг программаси.

ЯКШАНБА

5 ФЕВРАЛЬ

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 Телевизион ҳужжатли фильмлар.
10.20 «Жаҳон халқларининг ижоди».
10.50 «Будильник».
11.20 «Совет Иттифоқига хизмат қиламан!»
12.20 «Здоровье».
13.05 «Тонгги почта» музикали кўрсатуви.
13.35 «Қишлоқ янгиликлари».
14.35 «Музикали киоск».
15.05 К. Симонов. «Ҳамшаҳар йигит». Ленин комсомоли номли Москва театрининг фильм-спектакли.
16.35 «Саёҳатчилар клуби».
17.35 «Минутларни қадрига етиб». «Жойида ҳал этилмоқда» туркумидан. Ленинград ва Ленинград области партия ва совет ташкилотларининг меҳнаткашлар хатлари ва таклифлари билан ишлаш тажрибасидан.
18.35 «Халқаро панорама».
19.20 Мультфильмлар.
19.45 «Йиллар. Авлодлар. Қўшиқлар». Останкино концерт студиясида қўшиқлар кечаси.
21.30 «Время».
22.05 «Дунё ва ёшлар».
22.40 «М. Горький. Италия ҳақида эртаклар». Фильм-концерт премьераси.
23.30—23.40 Янгиликлар.

● МТ II

9.00 «Зарядкага сафланинг!»
9.20 Давлат «Россия» республика рус халқ ансамблининг чиқиши.
10.00 «Рус тили».
10.30 «Мўъжизасиз-мўъжизалар».
11.30 Ф. Мендельсон. «Вальпургиев туни».
12.25 «Домбай — ҳамма учун байрам». Ҳужжатли фильм.
12.35 «Эртак ҳузурида меҳмонда».
13.15 «Кийим ва фантазия».
13.45 «9-студия» телетомошабинларга жавоб беради».
14.45 Телевизион ҳужжатли фильмлар: «Пахта нега оқ», «Деҳқонбоевлар — деҳқонча фамилия».
15.20 «Оперетта билан учрашув».
15.45 «Мухбирларимиз ҳикоя қиладилар».
16.15 «Жаноби олийларининг адъютанти». Беш серияли телевизион бадиий фильм. 1-серия.
17.30 «Театр афишаси олдида».
18.30 «Машҳур совет ижрочилари — Ленин мукофотининг лауреатлари». «Зара Долуханова». Фильм-концерт.
19.20 «Давлат рус музейи». 1-фильм.
19.45 «Қувноқ стартлар».
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 «Кинотомошабин ҳамроҳи».
21.30 «Время».
22.05 «Оқ ёл ҳақида баллада». Телевизион бадиий фильм («Ўзбектелефильм»).
23.10 Ленин комсомоли мукофотининг лауреати Москва ёшлари ва студентларининг хори ижро этади.
23.30 — 00.05 Классик кураш бўйича СССР чемпионати. Минскдан олиб кўрсатилади.

● ЎзТВ I

10.00 «Ахборот».
10.25 «Орзу». Фильм-концерт.
10.55 «Ҳужжатли кино экрани».
11.40 Мультфильмлар.
12.00 Мактаб ўқувчилари учун. «Қувноқ стартлар».
13.00 «Уддабурон Берендеев». Бадиий фильм.
14.05 «Ўзбекистон спорти» (рус.).
14.35 Реклама.

* * *

18.00 Кўрсатувлар программаси.
18.05 Мультфильм.
18.25 Мактаб ўқувчилари учун. «Қўшиғим, жон қўшиғим».
19.10 «Қишлоғимиз ўқитувчиси». Ҳужжатли фильм («Ўзбектелефильм»).
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.45 «Цирк, цирк, цирк!»
20.30 «Ахборот».
20.50 «Дилафрўз Жабборова рақсга тушади». Фильм-концерт («Ўзбектелефильм»).
21.20 «Икарлар». Манзарали фильм.
21.30 Москва. «Время».
22.05 Ойбек. «Навоий». Кўп серияли видеофильм. 5-серия.
23.05 «Шоҳиднинг машаққатли стартлари». Ҳужжатли фильм «Ўзбектелефильм»).
23.20 Кўрсатувлар программаси.

● 15.30—21.30 Қирғизистон телевидениесининг программаси.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ
/ "Ташкентская правда"/
Орган Ташкентского обкома Коммунистической партии Узбекистана и областного Совета народных депутатов

БИЗНИНГ АДРЕС:
700000. Тошкент—П,
ЛЕНИН кўчаси, 41

ТЕЛЕФОНЛАР: редактор ўринбосарлари — 335885, 325747, 337916, 325748, масъул секретарь—334808, 325353, секретариат — 325750. БЎЛИМЛАР: партия турмуши — 325778, саноат, капитал қурилиш ва транспорт — 325749, қишлоқ хўжалиги — 325647, пропаганда; совет қурилиши — 325645, фан, маданият ва олий ўқув юртлари — 325553, адабиёт ва санъат — 325767, ахборот, спорт ва ҳарбий ватанпарварлик — 325733, хатлар ва оммавий ишлар; фельетонлар — 334048, 325354. Фотомухбир — 325894.

Р. 08043. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри. ИНДЕКС: 64684. В. 1532. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12